

NASLOV—ADDRESS
Glasilo K. S. K. Jednote
6117 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
Telephone: HEnderson 3912

Naša narodna in ve-
zavednost se kaže
v tem, da damo svoje
otroke zavarovati pri
K. S. K. Jednoti!

GLASILO K.S.K. JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZBA
OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota
je prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
pornica organizacija
v Ameriki

Delajmo čvrsto
v sedanjih
predkonvenčni
kampanji!

Entered as Second Class Matter December 12th 1923, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 12th 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd 1917. Authorized on May 22nd 1913

NO. 19 — STEV. 19

CLEVELAND, O., S. MAJA (MAY), 1946

VOLUME XXXII—LETO XXXII

PISMO KONVENČNEGA STANOVANJSKEGA ODBORA

Pueblo, Colo. — Do naše konvencije je samo še par mesecev, zato želi Stanovanjski konvenčni odbor povedati par misli o svojem delu in odgovornosti. Od sedaj naprej se bomo večkrat oglašili, da bodo tako glavni odborniki kakor tudi bodoči delegati in delegatkinje vedeli, pri čem so in kako naj z nami sodelujejo, dokler se ne bomo srečali v Pueblo, Colo., kjer vas bomo kot naše goste lepo sprejeli in vam nakaali domov v našem mestu, dokler boste med nami. Vsled tega je potrebno, da se že sedaj malo pogovorimo, prvič, da bomo drug drugega bolje razumeli, drugič, da bomo spoznali, kakšne probleme imate vi in kakšne imamo mi, predvsem pa zato, da nam bo mogoče vam toliko boljše postreči in doseči, da bo vaše bivanje med nami kar najbolj udobno in prijetno. Zaradi tega v imenu Konvenčnega stanovanjskega odbora prosim vse, ki pridejo pri tem v poštev, da nam pomagajo in sodelujete z nami, ter vam podajam naslednja priporočila, ki se našemu odboru zdijo potrebna, da vam bomo mogli prav postreči in se izogniti kakemu morebitnemu razočaranju:

1.—Vsi vemo in moramo upoštevati, da zdaj po celi deželi kritično primanjkuje stanovanj. Naše mesto Pueblo seveda v tem oziru ni prav nič drugačno, kakor katero koli drugo mesto iste velikosti. Zagotavljamo vas pa, da ima naš Stanovanjski odbor to vedno pred očmi in da smo se za vse pobrigali že od začetka in se bomo brigali do konca, tako da bodo stanovanja po hotelih in domovih že čakala na vas, ko se boste priglasili zanje.

2.—Jednotina konstitucija določa, kdaj naj bodo izvoljeni delegati, kar vam je bilo uradno naznanjeno, namreč naj se tožadnje volitve vršijo v mesecih maju, juniju in juliju. Kar nas je pri Stanovanjskem odboru pa vsa društva kar najlepše prosimo in va mna vso moč priporočamo, izvolite konvenčne delegate kar najbolj hitro morete, potem pa nemudoma pošljite imena in naslove konvenčnih delegatov meni, podpisane predsedniku Stanovanjskega odbora.

3.—Upoštevati moramo, da je konvenčno mesto Pueblo precej oddaljeno od krajev, odkoder bo prišlo največ delegatov, to je Illinois, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, itd. Dopisovanje sem in tja bo vzelo precej časa, vsi pa vemo, da čas hitro beži in avgust bo tukaj kar nenkrat. Vash odbor vam želi vse tako pripraviti, da vam bo ugajalo, ali tega ne bi mogli napraviti, če z nami ne sodelujete na vso moč. Zadnje minuto hiteti in vse urediti bi ne bilo mogoče. Da ne bo nobenemu treba biti razočaranemu, vse na vse to opozarjamo že zdaj. Vemo, da boste prišli v Pueblo na konvencijo, vemo pa tudi, da boste hoteli pripeljati s seboj svoje sorodnike in prijatelje, da prebijejo nekaj prijetnih dni v prekrasnih Rocky Mountains. Nadalje vemo, da se vse mogoče zanimive stvari pripravljajo v vašo zabavo in razvedrilo. Pueblo je del velikega Zapada in zapadni duh še vedno prevladuje tukaj. Popolnoma nič ne dbomimo, da vam bo ugajala zapadna gostoljubnost, s katero vas bo sprejelo letošnje konvenčno mesto. In še enkrat želimo poudariti, da vam je Stanovanjski odbor na uslugo od današnjega dneva naprej pa do takrat, ko bo konvencija že za nami in nam bodo ostali samo prijetni spomini.

John F. Starr,
predsednik Stanovanjskega odbora,
1240 E. Evans Ave., Pueblo, Colo.

Predsednik Truman za ameriško vojaško zvezo

Washington, D. C. — Predsednik Truman je te dni priporočal, naj se dovoli armadi in mornarici, da razširita dvoj delokrog tudi v mirnem času in da v pogledu vojaške sile sodelujejo Zed. države z vsemi ostalimi državami ameriškega kontinenta. Po njegovem mnenju bi si te države lažje pomagale druga drugi v slučaju napada od zunaj.

V svojem programu pravi predsednik da bi bilo priporočljivo, da bi vse ameriške države imele enako orožje in vojno taktiko. Dovoljeno bi bilo tudi skupno vrhovno poveljstvo. Tako bi se v slučaju potrebe lahko hitro mobiliziralo vse ameriške armade v eno samo obrambno vojaško silo.

Predsednik pravi, da če kongres to določi, bi bilo armadi in mornarici skupno z državnim departментом omogočeno tudi v bodoče sodelovanje v glavnem na programu skupnega sodelovanja z našimi sestrskimi republikami v vojaškem pogledu. Tako skupno sodelovanje bi lahko vključevalo tudi Kanado, katere sodelovanje z Zed. državami na skupnem obrambnem programu je izredne važnosti.

Vsa odgovornost vodstva te medameriške vojaške zveze pa bi bila ležala največ na Zed. državi, ki bi imela največ tehnike, ekonomske in vojaške zmoglosti. Kajti Zed. države prednjačijo pred vsemi ostalimi ameriškim republikami glede orožja in bojne taktike.

POMANJKANJE PREMOGA

Washington, D. C. — Premogarska stavka traja že pet tednov, pa še ne kaže, da bi pogajanja kmalu rodila kaj uspeha. Večina železniškega tovornega obrata čaka, pa tudi osebnih vlakov bodo omejeni. Posebno je prizadeta jeklarska industrija, ki je prisiljena odpustiti delavce v državi Illinois so posebno udarjene elektrarne. Vlada je tudi odločila, naj gre za osebo domačo uporabo kar najmanj premoaga.

M. Elizabeta O. S. URS.:

Tvoj dan je danes, ljuba mati

Tvoj dan je danes, ljuba mati, spominov zlatih praznik Tvoj, ljubezni materinske dan bogati, ta dan je praznik tudi moj. Najboljša mati, Tvoj veseli god spominja preobilih me dobrot, Ti moj zaklad, Ti moje vse!

Najprvo si me Ti ljubila, nad mano si noči prebдела, moliti Ti si me učila, srca si mojega utriple štela.

V nebesa pot si mi kazala, si z lastnim zgledom mi svetila, zvest angel varih si mi bila, v moj blagor vse si žrtvovala.

Srce nobeno ne umeje na zemlji me tako kot Tvoje, vse male križe vanj potapljam, zaupam Ti veselje svoje.

Vzgojiteljica moja prva, Ti vsašaš v dušo mi kreposti, svariš, svetuješ in pomagaš, odpuščas hčerkinе slabosti. Najboljša mati si mi Ti.

Zato sem za godovno slavje spominov zlatih venec zvila, bogato z njim bi povrnila dobrote Tvojih rok.

Naj dolgo, dolgo Te ohrani Bog, to danes je iskrena moja želja, ni treba meni drugega veselja, vsa srečna sem ob sreči Tvoji — — — Ostani, ljuba, zlata mati Vodnica-zvezda hčerki svoji!

V pozdrav naši bratski organizaciji

V ponedeljek 13. maja se bo začela 11. redna konvencija Slovenske Dobrodnele Zveze. To pot se bo vršila v Lorainu, Ohio, v Slovenskem narodnem domu na 3114 Pearl Ave. Mladinska konvencija SDZ pa bo že v soboto in nedeljo, 11. in 12. maja.

Celo delegacijo SDZ iskreno pozdravljamo in želimo njim hovi konvenciji kar najboljši uspeh.

V OLAJŠAVO NAŠIM LJUDEM

Ker vemo, da vlada v Jugoslaviji in drugod po Evropi velika revščina in da je ljudem čisto težko dobiti tudi sredstva za nakup potrebnih pošttnih znamk, je izdala mednarodna poštna uprava posebne kupone, ki so na razpolago vsem zainteresiranim na vseh pošttnih uradih. Pojdite torej na poštne urad ter vprašajte za internacionalni kupon, ki stane 9 centov. Ta kupon priložite potem pismu svojem, in ko vam slednji odpišejo, jim ni treba kupovati za to potrebnih pošttnih znamk, temveč bodo v domovini na pošti predložili ta kupon, in kar jim bo uprava odotne pošte zamenjala oziroma izročila za kupon potrebne znamke. S tem ne bodo imeli vaših svojci nobenih stroškov za znamke. — Kakor rečeno, dobite te kupone v vseh pošttnih uradih.

TRST NA TEHTNICI

Pariz, Francija. — Zadnje dni preteklega tedna je prišlo pri zborovanju zunanjih ministrov štirih veselih spet na mizo tržaško vprašanje. Anglija, Amerika in Francija hočejo, naj bo Trst mednarodno pristanišče pod italijansko upravo, Rusija pa odločno zahteva, naj dobi Trst Jugoslavija. Posebno poteguje za Italijo naš državni tajnik Byrnes. Ali Molotov tudi ne popusti Zadeva še daleč ni rešena. Nam zdaj ne preostaja drugega, kakor moliti.

Kako posluje naša Jednota

Kakor je bilo v Glasilu poročano, je 23. aprila umrl v Clevelandu član naše Jednote John Gornik, ki je spadal k društvu sv. Vida št. 25. Mrliške listine so dospele na Jednotin glavni urad v Jolietu 30. aprila. Še isti dan so tam nazakali smrtninsko izplačilo. Glavni tajnik sobrat Josip Zalar je prejel 6. maja od Zene pokojnega naslednje vrstice: "Dragi g. Zalar: Prejela sem ček v izplačilo posmrtnine za mojim pokojnim soprogom. Naj se Vam pri tej priliki zahvalim za tako točno in tako hitro postrežbo. — Mrs. Mary Gornik."

To je ponovni dokaz, kako hitro naš glavni urad izplača posmrtnino, če dobi mrliške listine v redu izpolnjene.

OPA URAD JE ZVIŠAL CENE RAZNIM POTREBŠČINAM ZA DOM

Washington. — Urad za kontrolo cen je zvišal cene strojem za košenje trave, modrocem, električnim pralnikom in likalnikom. Do zvišanja cen je prišlo radj tega, ker je bila dovoljena višja cena izdelovalcem teh predmetov.

Cene strojem za košenje trave se bodo zvišale za 9 do 10 odstotkov; za pralnike in električne likalnike pa do tri odstotke; je pač odvisno, katerega modela so izdelki. Največ bodo cene poskočile na cenenih predmetih te vrste.

NAPRAVA PROTI ATOMSKIM BOMBAM JE ŽE V DELU

Washington, D. C. — Vojaški zrakoplovni strokovnjaki pravijo, da je že v delu naprava, ki bo lahko uničila sovražno atomsko bombo še predno bo ta izstreljena. Če pa bi bila že izstreljena, bo mogoče dognati njen polet s pomočjo posebne naprave in takoj izstreliti protistrel, ki bi tako bombo uničil že v zraku.

DOMA IN PO SVETU

Cleveland, O. — Mrgr. John R. Hagan je bil od papeža Pija XII. imenovan za pomožnega škofa clevelandске škofije. Mrgr. Hagan je star 56 let in je nadzornik katoliških šol v clevelandski škofiji.

Madrid, Španija. — Španska vlada, ki bi rada omilila preiskavo preiskovalnega odbora varnostnega koncila, je določila, da bo dala v najkrajšem času poloviti vse nazivje, ki so še v Španiji in jih bo izročila zavveznikom v Nemčiji.

Jeruzalem, Palestina. — Angliški ministerski predsednik Attlee je podal izjavo, da morajo biti razpuščene vse oborožene skupine v Palestini, predno bo dovoljen vstop 100.000 judovskim brezdomcem v Sveto deželo, kjer vladajo zdaj resni nemiri. Nezačodoljni so oboji, Judje in Arabci.

Pariz, Francija. — Ameriški državni tajnik James F. Byrnes je na konferenci zunanjih ministrov "velikih štirih" izjavil, da so Zedinjene države pripravljene znižati število vojaštva v Avstriji in Italiji na 15.000 moč, kakor hitro bo podpisana mirovna pogodba s tema državama.

Washington, D. C. — Poljedelski departament je naznanil, da so cene farmarskim pridelkom v mesecu, ki se je končal 15. aprila, poskočile za 3 odstotke in da danes ameriški farmarji prejemaajo višje cene kot kdaj prej izza julija 1920. Od aprila 1941 so se farmarski stroški povečali za 55 odstotkov.

San Francisco, Calif. — Konec preteklega tedna je izbruhnil upor v zvezni jetnišnici za najhujše zločince, Alcatraz. Jetniškim čuvajem je moral priti na pomoč oddelek marinov. To stanje je trajalo nad 40 ur. Ujetniki so ustrelili dva stražnika, 14 pa nevarno ranili. Trije ujetniki so bili ubiti, kakih 15 pa ranjenih, predno se je posrečilo napraviti red.

Vesti iz slovenskih naselbin

Barberton, O.:

—Dne 29. aprila je po mučni osem mesečni bolezni umrl John Zalar v starosti 71 let. V Ameriko je prišel pred 46 leti Bil je doma iz vasi Kot, p. d. Gregorjev, fara Ig pri Ljubljani. V Barbertonu je prebival 40 let; uposlen je bil v tovarni Pitcam Co. Bil je faran in eden izmed ustanoviteljev farre presv. Srca Jezusovega ter spadal v društvo najsv. Imena kakor tudi v društvo sv. Jožefa št 110 KSKJ. Vest čas je bil zvest naročnik katoliških listov. Zapušča soprogo Marijano roj. Župec, sedem sinov, poročeno hčer in več vnukov, na Eveleth, Minn., pa sestro Mrs. Gertrude Intihar. Pet sinov je bilo v vojni in so se vsi vrnili zdravi domov pred očetovo smrtjo. Pokopali so ga 2. maja na pokopališču sv. Petra in Pavla v Doylestown, O. Naj mu bo blag spomin. — F. S.

Cleveland, O.:

—V cerkveni dvorani fare sv. Vida je bila v nedeljo domača zabava prireditelj v pomoč skladu za dom pobabljenega vojaka Brodnicka. — Novi Nash avtomobil je sreča naklonila Mr Jerneju Kramerju iz 1101 Norwood Rd. —Mr. in Mrs. Anthony R. Kushlan sta prevzela mesnico in grocerijo na 4644 Denison Ave. —Mr. in Mrs. Frank Jamnik, 1014 E 169 St., sta bila veselo preseljena, ko so jima sinovi in prijatelji te dni priredili "surprise party" za 25 letnico poroke. —Po prestani zapleteni operaciji je prišel domov iz bolnišnice Mr. James Debevec, urednik Am. Domovine. Partednov bo moral še počivati. —V Lakeside bolnišnici je bil operiran na obeh Joseph Matjašich Jr. iz 6805 Bonna Ave. —Iz bolnišnice se je povrnila Mrs. Anna Podnar, 5713 Prosser Ave. —Slovenski radio program iz postaje WGAR bodo odslej oddajali vsako nedeljo ob 11 uri zjutraj, namesto ob 10:30, kakor do sedaj.

Forest City, Pa.:

—V Forest City, Pa., je umrl rojak Mat Komin, star 58 let. Pokojni je bil doma iz Gorenje vasi, fara Catež, odkoder je prišel v Ameriko pred 39 leti in sicer v Forest City, kjer je tudi ves čas živel. Tukaj zapušča žalujočo soprogo Maggie, sedem otrok in brata Franka, v starem kraju pa eno sestro. Pogreb se je vršil 30. aprila, katerega sta se udeležila tudi Mr. in Mrs. John Komin, 877 E 73 St. iz Clevelanda.

Joliet, Ill.:

—Velikonočna cerkvena kolekta pri Sv. Jožefu je znašala letos \$6,215.95. —Iz vojaške službe sta se povrnila Frank Pirc in Stanley Pirc, sinova Mrs. Mary Pirc, Smith St. Njun starejši brat Joseph Pirc pa še vedno služi kot kapitan pri letalcih.

La Salle, Ill.:

—Pred nekaj dnevi so začeli s prenavljanjem župnišča pri Sv. Roku. Hiša je v slabem stanju in potrebuje temeljite poprave.

Milwaukee, Wis.:

—Rojenice so se zglasile v preteklih dneh pri sledečih slovenskih družinah ter jim pustile zdrave hčerke: Joseph F. Komar Sr., Joseph Trkay, Frank Pestotnik, Herman Učakar, Joseph Kodrich, John Lipovšek. —Sinčke pa so pustile pri družina: Anthony Tramte, John T. Mohorko Jr., Peter J. Stampfel.

Willard, Wis.:

—Tukaj sta se poročila Fr. Artač z gđ. Mary Gosar. Poročka s sv. mašo je bila 27. aprila. Poročne obrede je opravil naš domači č. g. župnik Father Raphael. Oba sta iz uglednih katoliških družin.

Umrli v Clevelandu

Frank Champa
Po pet dni trajajoči bolezni je umrl v Glenville bolnišnici Frank Champa, star 67 let, stanujoč na 6218 St. Clair Ave. Bil je vdovec, soproga Margareta je umrla 16. oktobra 1944. Tukaj zapušča tri hčere in dve sestr. Rojen je bil v Sodražici. V Ameriki je bil 48 let.

John Drenik

Po kratki in mučni bolezni je umrl v Emergency Clinic bolnišnici John Drenik v starosti 66 let. Stanoval je na 15218 Shiloh Ave. Tukaj zapušča sina Antona in hči Frances poročeno Kosmerl ter več drugih sorodnikov. Pokojni je bil rojen v Begunjah pri Cerknici, kjer zapušča žalujočo soprogo Agnes, dva sina in hčer. V Ameriki je bival 38 let.

Uršula Jaklič

Po dolgi bolezni je umrla te dni Uršula Jaklič, rojena Papež (po domače Avguštinova mati), stanujoča na 10513 Prince Ave. Stara je bila 69 let in doma iz vasi Sela, fara Hinje, odkoder je prišla v Ameriko pred 50 leti. Bila je članica društva sv. Jožefa 146 KSKJ, podružnice št. 15 SZZ in društva sv. Rešnjega Telesa. Tukaj zapušča žalujoči hčeri Mary Nose in Anna Pelko ter sinova Anton in Louis, več vnukov in pravnukov, v West Virginiji pa brata Gabriela.

Anton A. Laurich Jr.

Na svojem domu 1650 L St., Fresno, California, je umrl 29. aprila Anton A. Laurich Jr., v starosti 30 let. Zapušča žalujočo soprogo Bernice, rojeno Witherspoon, mater Mrs. Mary Laurich, 19531 Nauman Ave., in dve sestr. Pokopan je bil v Clevelandu.

Anton Pižem

Po kratki bolezni je umrl za srčno hibo Anton Pižem (poznani tudi pod imenom Blackie) star 51 let. Rojen je bil v Clevelandu. Zadnjih šest let je delal za Cuyahoga okraj. Bil je veteran prve svetovne vojne. Tukaj zapušča dva brata in tri sestre.

Martin Glažar

V St. Alexis bolnišnici je umrl Martin Glažar, stanujoč na 15720 Calcutta Ave., v starosti 65 let. Soproga mu je umrla pred petnajstimi leti. Rojen je bil v vasi Koče, fara Slavina. Tukaj zapušča dve hčeri in brata.

DRUŠTVENA NAZNANILA

1: SV. ŠTEFAN

Chicago, Ill. — Dne 19. maja letos slavi 25 letnico mašništva duhovni vodja KSKJ, č. g. M. J. Butala. Društvo sv. Štefana št. 1 je na redni mesečni seji dne 1. maja sklenilo, se korporativno udeležiti te slavnosti v Jolietu in sicer z drugimi društvi KSKJ v Chicago kakor tudi ostalimi katoliškimi društvi. Ako se priglasi zadostno število, bomo najeli poseben bus, ki nas bo odpeljal izpred cerkve sv. Štefana in nas zopet pripeljal nazaj. Voznino za tja in nazaj računamo \$1.25, lahko je pa mogoče, da bo manj, ako bo veliko število udeležencev. Zatorej kdorkoli namerava iti na to slavnost, naj se takoj priklasi pri sobratu Johnu Terselichu, ali pa pri enem ali drugem društvenem odborniku. Glede odhoda poslušajte naznani v cerkvi.

Bratski pozdrav!

John Gottlieb, zapisnikar.

2: SV. JOŽEF

Joliet, Ill. — Ker je bila zadnja mesečna seja — kakor so vse — precej zanimiva in to zaradi več zrokov, sem se kot začasni zapisnikar seje zaradi odsotnosti zapisnikarja sobrata Martina Kramaricha namenil poročati o tej seji in drugih zadevah.

Kot običajno, je sobrat John Chernovich kot predsednik začel sejo z molitvijo in prisego zvestobe Združenim državam ameriškim. Lepa navada.

Nato je sledilo čitanje zapisnika prejšnje seje, sprejem 4 novih članov v odrasli oddelek, primerne spominske besede, in molitv v blag spomin nedavne umrlega sobrata Johna Lesnik, — in poročilo ter odobritev izplačil bolniške podpore.

Potem smo slišali obširno trimesečno finančno poročilo, ki ga je podal v imenu naših društvenih nadzornikov John Mutz Jr., predsednik odbora, v katerem so natančno naznanili o društvenem poslovanju in napredku v tem četrtletju 1946. Poročilo je bilo prav zanimivo, in kdor ni bil navzoč, naj se udeleži vsaj prihodnje seje, da bo lahko del poročila zasledoval iz zapisnika. Prav je, da vsak član zasleduje in ve o poslovanju svojega društva, to je svojega podjetja, in o vsem, za kar prispeva in lastuje.

Prečitano je bilo vabilo k proslavi 25-letnice mašništva č. g. M. J. Butala, župnika naše fars sv. Jožefa, ki jo bomo obhajali na nedeljo 19. maja s slovesno peto sv. mašo, potem pa na srebrnem jubilejnim banketu v dvorani na farnem parku. Vabilo je bilo z navdušenjem sprejeto in sklenjeno, da naše društvo sv. Jožefa sodeluje in da se udeležimo proslave v največjem številu.

Ko sem že pri tem, naj omenim nekoliko o minulem godbenem in pevskem koncertu v počast č. g. Butala v nedeljo 28. aprila. Kot član ene izmed sodelujočih skupin, prepustim bolj natančno poročilo ali kritiko drugim poročevalcem. Vendar pa izrekam čast in priznanje sodelujočim pevcem in godbenikom ter vsem udeležencem. Posebno priznanje pa gre pomožnemu župniku č. g. George M. Kuzma, g. Anthony Rožman, našemu pevovodji, in g. Harlan DaValt, voditelju godbe. Omenjeni so se največ in veliko potrudili s to otvoritveno prireditvijo v počast našemu srebrnemu jubileju č. g. župnika.

Na seji je bilo nadalje prečitano tudi naznanilo — vabilo se sledi — k zlati jubilejni proslavi ali 50 letnici obstanka dr. sv. Franciška Saleskega št. 29 KSKJ. To slavnost bodo obhajali na nedeljo 11. avgusta z bogatim celodnevним programom. Društvo je no naj-najbolj aktivnih društev v jo-

lietski naselbini, in ako se ne motim, je drugo največje lokalno podporno društvo. Sklenjeno je bilo, da se naše društvo pridruži in sodeluje pri tej redki proslavi.

Ko, gledam nazaj — vsaj v moji dobi — in se spominjam na agilne društvenjake, nikakor ne morem prezreti sobrata Martina Težaka, bivšega večletnega predsednika tega zlatojubilejnega društva sv. Franciška Saleskega, kako je rastle in napredovalo in bilo aktivno pod njegovim spretnim vodstvom. Čast in najprijaznejši spomin njemu ter drugim ustanovnikom in bivšim uradnikom. Obenem naj veljajo najiskrenejše čestitke sedanjemu agilnemu predsedniku Johnu Gregorichu, sobratu Michaelu Šetina, delavnemu tajniku; blagajniku John Umek, in gl. blagajniku sobratu Mattu Slana. Vsi ti delajo na društvenem polju noč in dan. Naše čestitke tudi ostalemu odboru in članstvu.

Kot je že bilo naznanjeno, je naše društvo premestilo dan svoje redne mesečne seje ob 5. maja do 12. maja, to je drugo nedeljo, ob istem času in prostoru. Premeseno je bilo zaradi Jednotine kegljaške tekme, ki so se vršile ob istem času v Milwaukee, Wis., in katere se je nameravalo udeležiti več društvenih uradnikov in posameznih članov. Torej, v nedeljo bo zopet zanimiva seja in sestanek ker se bo poročalo o rezultatu in uspehu naših "Jožefovcev" na tekmi!

Torej se vidimo v polnem številu v nedeljo 12. maja na seji društva sv. Jožefa št. 2, KSKJ. Z bratskim in narodnim pozdravom,

John L. Jevitz,
nadomestni zapisnikar.

3: VITEZI SV. JURJA

Joliet, Ill. — Naš dolgoletni tajnik John Musich se je radi boleznj odrekel tajništvu. Da si izvolimo novega tajnika, je bila za 27. aprila sklicana izredna seja. Vsi ste bili obveščeni s karticami. Na dotični seji je bilo sklenjeno, da jaz spodaj podpisani prevzamem tajniški urad, ali pa dobi drugega člana, ki bi ga prevzel. Dobil sem mladega moža, ki mu lahko zapupamo, da bo vestno deloval za napredek našega društva in KSKJ, in ta je ALBERT M. BAYUK, 8300 N. CENTER ST. Odslej se v vseh zadevah, ki se tičejo našega društva, obračajte nanj. Članstvo bi pa prosil, da greste novemu tajniku na roko ter plačujete redno svoj asessment in to na seji.

Prihodnja mesečna seja, ki se bo vršila v nedeljo 12. maja v navadnih prostorih, bo važna. Treba bo uradno potrditi novega tajnika, razen tega pa bomo tudi izvolili delegata za 21. redno konvencijo KSKJ, ki se bo vršila v Pueblo, Colo. Rešiti bo treba tudi več drugih važnih zadev.

Ne pozabite, da je sedaj kampanja za novo članstvo za odrasli in mladiški oddelek. Naj se vsak član malo potru-di in pripelje vsaj enega člana v naše društvo in KSKJ.

Peter Musich, začasni taj.

8: SV. CIRIL IN METOD

Joliet, Ill. — Na zadnji seji, 21. aprila smo sklenili, da se bo prihodnja seja vršila drugo nedeljo v maju, to bo 12. maja, namesto tretjo nedeljo (19. maja), in sicer zaradi slavnosti, ki jo bodo priredila jolietška društva v čast našemu župniku Rev. Mathias J. Butala, v spomin 25 letnice mašništva.

Tudi naše društvo je odglasovalo na zadnji seji, da se korporativno udeležimo omenjene slavnosti 19. maja. Zatorej ste vladno vabljene vsi člani, da se zberemo ob pol poldan (11:30 a. m.) v Ferdinand Hall,

"Jolly Fellows" v Milwaukee vabijo na veselico 11. maja zvečer

(Berite dopis društva sv. Janeza Ev., št. 65 KSKJ)

Od leve: Frank Zakrajšek, Anton Bohte, Frank Sežon (igra harmoniko), Frank Repenšek in Ignace Gorenc, predsednik društva sv. Janeza Ev. št. 65 KSKJ.

kjer bo mali obhod, ob 12 uri bo pa slovesna sv. maša. Po sv. maši bo na farnem parku banket v počast preč. g. srebrnomu mašniku.

Zatorej še enkrat vljudno vabim, da bi se v kar najobilnejšem številu udeležili te slavnosti. Sobratski pozdrav.

Math Buchar, tajnik.

12: SV. JOŽEF

Forest City, Pa. — Naznanjma vsem članom in članicam sklep zadnje mesečne seje, da bodo na prihodnji seji, to je 12. maja, volitve konvenčne delegata. Vljudno vabim vse članice in članice, da se udeležijo te seje, ki bo v nedeljo 12. maja ob 2 uri popoldne v navadnih prostorih. Nadalje prosim, tiste, ki nimate poravnane asessmenta, da to sedaj storite, da bodo knjige v redu. — Pozdrav.

Anthony Simoncic, tajnik.

41: SV. JOŽEF

Pittsburgh, Pa. — Tuga je legla na naša srca, zlasti kar nas je članov društva sv. Jožefa št. 41, ko smo zaznali o nagli smrti našega dolgoletnega in vseobče priljubljenega tajnika in sobrata Louis Heinricherja. Zadel ga je v ponedeljek zjutraj, dne 29. aprila srčna kap, brez prejšnjega bolehanja, saj je delal do zadnjega, mnogo let kot mehanik v Hubbard Co. na Butler cesti.

Pokojnik je bil star 62 let, doma iz Straže na Dolenjskem, Novomeški okraj, v Ameriko pa je prišel leta 1908. Tu ostavlja žalujočo vdovo Magdaleno, 8 sinov in 2 hčere ter nekaj daljnih sorodnikov v Colorado. Stiri sinovi so bili v vojni službi Strica Sama, peti pa je bil pred nedolгим vpoklican kot 18-letnik. Navzoč so bili vsi pri pogrebu očetovem, razen enega, ki se nahaja ponovno v Nemčiji v ameriški okupacijski zoni, ter bili tudi pogrebni nosilci, dva kot sedanja vojaka v vojaških uniformah.

Bil je krščanski vzor dobrega moža in skrbnega očeta, in vsled svoje mirne in vesele narave si je znal pridobiti srca vseh, ki so ga poznali. Zgoraj omenjeno društvo ga bo zelo pogrešalo kot svojega večnega 10 letnega vestnega in marljivega tajnika. Saj do članov je bil skrajno obziren in jim šel vedno na roko. Radi svoje ne-predvidnosti ali pretirane natančnosti ni izgubil nikoli društvenega člana, kajti ravnal se je po pravilu zdravega razuma, da Jednota in društva obstoje radi članov, ne pa obratno.

Dragi sobrat, ki boš trajno živel v našem spominu, naj ti sveti večna luč, vsem tvojim pa moje globoko sožalje!

P. S.: Tem potom se vabijo vsi člani in članice Dr. sv. Jožefa KSKJ št. 41, da sigurno posetijo Društveno sejo zadnjo

nedeljo v tem mesecu, ker na dnevne mredu bo važna zadeva: volitev novega tajnika.

S sobratskim pozdravom
Ivan Bukovinski.

65: SV. JANEZ EV.

Milwaukee, Wis. — Tukajšnji člani in članice KSKJ kakor tudi vsi prijatelji in znanci, pozor!

Kakor vam je gotovo že znano, priredijo naši "Jolly Fellows" svojo veselico in ples v soboto 11. maja zvečer v South Side dvorani.

Vsi so člani KSKJ in izvrstni pevci so. Slišite jih na radio. Radi pridejo tudi med nas, bodisi v dvorano ali na piknik kakor tudi na druge prireditve in nas razvedrijo s svojim petjem. Nosijo tudi slovensko narodno nošo, ki jih dobro poznate. Zatorej vas drugače ne prosim, kakor da pridete v South Side dvorano v soboto 11. maja zvečer.

Dolžnost je naša, da jim izkažemo priznanje za njihovo petje, obenem pa jim tudi pomagamo do nadaljnjega uspeha, zakaj tudi s petjem so zvezani stroški. Večkrat morajo nastopiti tudi ven iz mesta Milwaukee in to stanje denarja in časa. Delajo pa to za naš mili slovenski narod v Milwaukee in okolici, kar tudi veliko pomaga naši KSKJ v državi Wisconsin. Kot društveni tajnik jih še posebej dobro poznam. Nič drugega jim ne moremo dati kakor tole, da vsi pridemo na njihovo prireditev in jim s tem damo spodbudo. Fantje, vzdržujte to mlo slovensko petje tako dolgo, dokler bomo Slovenci v Ameriki živeli!

Kdor želi vstopnico, jo lahko dobi pri meni. Na svidenje 11. maja v South Side Turn dvorani. — Z bratskim pozdravom,

John Oblak, tajnik.

78: MARIJA POMAGAJ

Chicago, Ill. — Naznanjam vsem članicam, da se bo naša prihodnja seja vršila v četrtek dne 16. maja točno ob osmi uri zvečer v cerkveni dvorani sv. Štefana. Na tej seji se bodo volile delegatice za prihodnjo konvencijo, toraj vidite, kako važna bo ta seja. Bodite navzoče.

Kampanja za nove člane traja samo še do konca junija, toraj samo še par tednov. Pomagajte, da bo društvo doseglo kvoto, naznanite imena novih članov na tej seji ali pa odbor-nicam, to je meni ali sestri Pichman, da jih obiščemo in tako pridobimo v našo sredo.

Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da bomo od sedaj naprej tudi fanje in moše sprejemale v naše društvo. Tako imate še večjo priložnost dobiti nove člane.

Na svidenje v četrtek 16. maja!

Pauline Kobal, tajnica.

boljše certifikate sedaj na razpolago za vas.

Dne 25. in 26. maja bomo imeli Kegljasko Tekmo tukaj v Pittsburghu in želele bi, da bi naše društvo imelo veliko kegljaskih skupin v tej tekmi. Torej, če vas zanima kegljanje, (Duckpin Bowling) sporočite nam takoj, da vas bomo vpisali v eno ali drugo skupino.

Naše iskrene čestitke vsem MATERAM za MATERINSKI DAN, da bi proslavile v najboljšem zdravju in največjem veselju ta poseben dan, ki je namenjen po celi Ameriki samo MATERAM. Ne pozabimo tudi naših mamic, ki so že odšle v nebesa. Tudi one se bodo gotovo radovala z nami.

S sosestrskim pozdravom
Frances Lokar, predsednica.

93: FRIDERIK BARAGA

Chisholm, Minn. — Vljudno vabim članstvo našega društva na prihodnjo redno mesečno sejo, ki bo v nedeljo 12. maja ob 10 uri popoldne v Slovenskem Narodnem Domu.

Na tej seji bomo izvolili delegate za prihodnjo redno konvencijo, ki se bo vršila 19. avgusta v mestu Pueblo, Colo. Naše društvo je upravičeno do treh delegatov. Torej pridite na to važno sejo v obilnem številu, da si boste izbrali delegate, ki vas bodo zastopali na konvenciji.

Dragi mi sobratje, vojna je minila, torej nimate izgovora, da ne morete na sejo. Delo vas ne zadržuje, ker ob nedeljah več ne delate, kakor ste v vojnem času, ko je primanjkovalo delavcev. Torej pridite na sejo dne 12. maja.

Cenjeni sobratje in sestre: V nedeljo 16. junija ob 10:30 popoldne bo v naši farni cerkvi ime novo mašo član našega društva Rev. Rudolph Pakiz, zato se udeležite te seje mnogostevnično, da se dogovorimo, kako bomo dostojno pozdravili člana novomašnika, zakaj to bo v ponos društvu in celemu slovenskemu narodu na Chisholmu. Toliko za danes o novi maši.

Isto nedeljo, 16. junija, zvečer bo pod pokroviteljstvom našega društva v korist društvene blagajne koncert Tamburaskega Orkestra Duquesne univerze pod vodstvom našega rojaka profesorja Matta Govze, ki je priredil posebne-glasbene pevске in plesne komade. Zbor bo nastopil v celoti, posamezni solisti, itd. To pot bo koncert izredno bogat; nastopili bodo namreč tudi veterani, ki so se povrnili iz vojne.

Naša dolžnost je, da se udeležimo tega koncerta in napolnimo dvorano do zadnjega kotička, saj bo v našo korist.

Koncert se bo vršil v Junior High School Auditorium ob 8 uri zvečer. Dvorana bo odprta že ob 6:30. Bratska društva prosimo, naj ne prireajo zabav na ta dan.

Torej, cenjeni sobratje, posebno mladi člani, ne pozabite seje dne 12. maja, ker bo treba toliko važnih zadev rešiti v korist društva. Vsem kličem: na svidenje! — Vas sobratsko pozdravljam.

John Komidar, tajnik.

110: SV. JOŽEF

Barberton, O. — Vsem članom društva sv. Jožefa se uradno naznanja, da na podlagi sklepa naše zadnje glavne seje se imajo v poletnem času za dobo pet mesecev vršiti društvene seje v petek večer pred tretjo nedeljo in se začeti ob 7. uri zvečer. Prihodnja seja bo torej 17. maja. Vsi ste naprošeni, da blagovolite to upoštevati in da se polno številno udeležujete, zlasti pa pridite na sejo v mesecu maju, ker na tej seji bomo izvolili dva delegata za prihodnjo konvencijo, ki se bo vršila v mesecu avgustu. Torej pridite vsi in izvolite si dva zastopnika.

Vas vse skupaj bratsko pozdravljam.

Joseph Leksan, tajnik.

111: SV. SRCE MARIJE

Barberton, O. — Vsem članicam društva sv. Srca Marije se uradno naznanja, da se udeležijo mesečne seje v nedeljo dne 12. maja, na Materin dan, ob 2 uri popoldne v cerkveni dvorani. Seja je važna, važna predvsem glede bližajoče se konvencije meseca avgusta tega leta.

Na dnevnem redu bomo imele razpravljanje o pravilih in pa volitve delegatkinj. Drage sestre! Vaša priporočila, vaši nasveti v korist društvu in Jednoti so sedaj na mestu. Sedaj je čas — po konvenciji, bi bilo prepozno — da s pametno pogovorimo, in pametno razmotrimo, kaj bi se dalo doseči.

Odtrgajte si nekoliko časa od doma in posvetite vsaj malo časa svojemu društvu. Sicer pa društvo itak stoji na temeljih, ki ste ga nanje postavile in tudi do sedaj prav dobro držale. Iz lastne skušnje vem, da ste ponosne nanj, in ako boste vaka vsaj nekoliko časa žrtvovala in posvetile nekaj pozornosti ter spoštovanja do društva, boste gotovo ob takih sejah, ki se vršijo v konvenčne mletu, prišle na sejo, ki je važna za vse.

Ponovno ste prošene, da se udeležite prihodnje in obenem važne seje na 12. maja ob 2 uri popoldne in v navadnih prostorih.

Vas sestersko pozdravljam.

Frances Smrdel, tajnica.

160: MARIJA ČISTEGA

Kansas City, Kans. — Vsem članicam našega društva naznanjam, da bomo imele sv. spoved v soboto 18. maja zvečer, v nedeljo zjutraj bomo pa skupno pristopile k sv. obhajilu. Zbirati se bomo začele v cerkveni veži ob 7:45. Prosim vas, da boste točne, ker sv. maša se prične ob 8 uri. Med mašo je, kakor navadno, offer ali darovanje za cerkev. Po sv. maši pa bomo šle v dvorano, kjer bomo dobile okusen zajtrk.

Da ne pozabim: prosim, naj pri spovedi vsaka poprosi spovednika, za spovedni listek. Listke bom pobirala v dvorani, kjer bo še najboljša priložnost, ko se bomo sestale pri zajtrku. Blagovolite vse to upoštevati.

Lepo pozdravljam vse članice.

Agnes Zakrajšek, tajnica

163: SV. MIHAEL
Pittsburgh, Pa. — Naša dojdna sjeđnica č. se obdrži 12. maja po običaju u 2 vure po se pođne u navadnim prostorij na 146 — 44th St., Pittsburgh, Pa.

Na istu sjeđnici se pozivate u što većem broju, jer imamo više važnih točka na dnevnem redu, n. p. dolazi blizu konvencija, da se podnesejo kakvi dobri primjeri u razmotrivanje 21. konvencije naše organizacije KSKJ. S toga, braćo i sestre, leži u vama, da vi donesete na sjeđnici, kaj bi bilo za dobrobit našeg članstva i K. S. K. Jednote.

Isto da povedemo debatu za novo članstvo. Naše sadanje kampanje još je mesec i pol, ali koga želja vodi, može još kvotu doseći. Dobro bu stvoril za sebe i onoga, kojega postavi u redove našeg društva i KSKJ. Trebalo bi takodjer povesti debatu za kakvi napredak društvene blagajne. Nemojte vi računati i govoriti: "Sv. Mihael je bogat!" Ali mi ne bumo samo s jezikom njega obogatili, ako ne bumo na drugi način delali. Ne zaboravite, da smo mi izdali u prošlom računu prvih 3 meseca same potpore \$540. Članov je na potpori samo 276, a bez potpore 204. Člani, mi plaćamo svaki član samo 50c na mesec za potporu, a samo 10c svaki član za društvenu blagaj-

(Dajte na 2. strani)

LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV V AMERIKI

IZVRŠEVALNI ODBOR

Predsednik: Rev. M. J. Butala, 416 No. Chicago S. Joliet, Ill.

1. podpredsednik: Frank Tushek, Joliet, Ill.

2. podpredsednik: Josephine Mustar, Joliet, Ill.

Tajnik: Rev. Alojzij Madic, Lemont, Ill.

Blagajnik: Joseph Zalar, 351 No. Chicago St. Joliet, Ill.

SVETOVALNI ODBOR

Predsednik: Rt. Rev. J. J. Oman, 3547 E. 80th St., Cleveland 5, Ohio.

Člani: Rev. Matija Jager, Rev. Edward Gabrenja OFM, Rev. Aleksander

Urnikar, OFM, Rev. Frank Baraga, Rev. M. J. Hill, Rev. Stefan Kassavie, John

Germ, Frank Wedie, Anton Grdina, Mary Polutnik, Catherine Roberts, Math

Slana, Pauline Ožbolt, John Gottlieb.

NADZORNI ODBOR

Predsednik: George J. Brince, Eveleth, Minn.

Člani: John Terselich, John Denša, Frank Lokar, Jean Težak.

ZA PUBLICITETO

James Debevec, John Jerich, Albina Novak, Ivan Radoš, Rado Staut.

Avdiencia pri Kardinalu

Joliet, Ill.

1. maja 1946

Dragi rojaki duhovniki in katoliški laiki:

V torek po veliki noči je postal kardinal Stritch k sebi predsednika in tajnika naše LIGE in jima je govoril nekako tako:

"Ko sem bil v Rimu, sem študiral tudi položaj Slovencev. Govoril sem o njih z njimi samimi, pa tudi z mnogimi drugimi poznavalet razmer, seveda tudi s sv. Očetom. On pozna položaj na Slovenskem od A do Z. Rezultat je ta, da moram reči: *Položaj katoliških Slovencev je brezupen.* Titova vlada je zgolj agent komunistične Moskve in je na delu, da čim prej likvidira katoliško cerkev v Sloveniji. Titova vlada je na dlju, da prisili Slovence v *prerastanje*. Ker to ne gre gladko, jih likvidira na vse mogoče načine. Naša škofsvka pomožna akcija se zastoni trudi, da bi mogla v Sloveniji deliti kako pomoč, vsi poskusi so se ponorečili — komunistična vlada nas ne pusti noter. Zaradi vsega tega je nujno, da se na vso moč zavzamemo za tiste katoliške Slovence, ki so se rešili v tujino in so nam dosegljivi. Ili moramo na delo, da izmed njih rešimo, kolikor se jih rešiti da, in da izmed njih skušamo vzgojiti bodoče voditelje katoliški Sloveniji za tiste čase, ko se bo kakorkoli spet odprla pot *katoliški obnovi* na Slovenskem."Po teh uvodnih besedah je kardinal razvil program, ki ga mora sprejeti LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV v korist preganjanim rojakom Slovencem. 1. Sveta Stolica je izposlovala od ameriških oblasti, da pride v kratkem v Ameriko študirat šest slovenskih vosokošolcev za razne svetne poklice. On sam, kardinal Stritch, je vzel nase odgovornost, da bodo brezplačno sprejeti na katoliške univerze v Ameriki. Slovenski katoličani pa naj tem fantom poskrbe stanovanje in hrano. 2. V New Yorku se je ustanovil pod pokroviteljstvom ameriških škofov poseben odbor za katoliške begunce iz vzhodne Evrope (265 West 14th St., New York City). Ta odbor je izposloval pri ameriški vladi vse potrebno, da pride v Ameriko v teku nekaj mesecev ali vsaj enega leta *okoli 200 slovenskih begunskih sirot*, dečkov in deklic, ki bodo tekom časa lahko postali ameriški državljani. LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV mora poskrbeti za to, da se plača prevoz v Ameriko in da otroci najdemo tu med svojimi katoliškimi rojaki svoje nove domove. 3. Zgoraj imenovani odbor za begunce v New Yorku bo pripravljen iti na roko ameriškim Slovincem, kateri želijo dobiti sem kakega svojega sorodnika izmed beguncev. 4. LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV naj nadaljuje svoj dosedanj trud za vzdrževanje slovenskega bogoslovja v Pragi pri Padovi in Italiji. 5. Slovenski duhovniki begunci se ne morejo vrniti v Slovenijo, kker so znani kot nasprotniki komunizma, in jih tam čakamo samo najhujše preganjanje. Treba jim je izposlovati možnost, da se počasi naselijo v kakih tujih deželah vsaj kot gost-

je. Slovenski duhovniki in laiki so pozvani, da jih skušajo dobiti sem. Kdor bi hotel koga sprejeti kot gosta, naj se prijavi LIGI KATOLIŠKIH SLOVENCEV, ki bo dajala dotičnim nadaljnje navodilo, kako naj gredo na delo. Zlasti slovenski duhovniki so naprošeni, da se po možnosti zavzamejo za to.

6. Ko pride čas za to, se bo že omenjeni begunski odbor pod pokroviteljstvom ameriških škofov zavzel za to, da se ostanek slovenskih beguncev, ki bo gotovo segal še v množice tisoče, naseli — kompaktno, ako mogoče — v kaki tuji deželi, morda v Braziliji ali Kanadi.

Veliko delo torej čaka LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV, je zaključil g. kardinal. Treba je zbrati dosti gmočnih sredstev, pri čemer naj vedo vsi Slovenci, da vse to delo ne samo podpirati on, kardinal Stritch, ampak naj se celo vrši v *njegovem imenu*. Vedo naj Slovenci tudi to, da bo pomožni odbor ameriških škofov vedno rad priskočil na pomoč, ako se bo pokazala očitna potreba. *Toda najprej se morajo katoliški Slovenci v Ameriki izkazati*, da so pripravljeni sami storiti, kar največ mogoče v korist svojih preganjanih vernih rojakov. 7. Končno je naš predsednik, Father Butala, naprosil g. kardinala, da začne intervencije za škofa Rožmana. G. kardinal je rad obljubil svojo pomoč in napovedal pot, kako bo začel. O svojem uspehu, je dejal, bo poročal, ko se bodo poganja vodila.

S tem je bila avdiencia pri g. kardinalu končana.

Dragi sobratje, rojaki in rojakinje! Zdi se nam potrebno, da o vsem tem vsaj površno informiramo takoj vse slovenske duhovnike, kakor tudi vsaj bolj vplivne laike obojega spola, zlasti tiste, ki ste pri vodstvu raznih slovenskih katoliških organizacij. Prosim Vas vse, vzemite ta kardinalov in zdaj seveda tudi NAŠ program na znanje.

LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV bo na vso moč skušala, da ta program po svojih močeh postopoma izpelje. Opozarjamo Vas vse na redne tedenske objave naše LIGE v dnevnem katoliškem časopisju, kjer se bo sproti poročalo o izvajanju tega programa. Nujno Vas vse pozivljamo, da vsestransko podpirate osebno in s svojim vplivom med narodom vse te naloge, ki jih bo LIGA korak za korakom prinašala pred našo javnost.

LIGA je dosedaj z Vašo pomočjo in iskrenim sodelovanjem že precej pridrla begunce — zakaj njen prvotni načrt, da bi bila v pomoč katoliškim rojakom v Sloveniji sami, se je izkazal kot nemogoč. Odslej bo morala svoje dohodke porabiti za *študente in sirote, ki imajo priti sem med nas*. Tako vsaj si stvar danes predstavljamo — nadaljnje odvisi od raznih možnosti in razvoja dogodkov. O vsem tem se bo dalo več spregovoriti na veliki letni prireditvi LIGE, ki se ima vršiti v *Clevelandu zadnjo nedeljo v juniju*. O tem več v rednih objavah LIGE v dnevnem časopisju.Za sedaj, dragi rojaki, Vas nujno prosimo, da bi se nadaljevale zbirke za LIGINO blaginjo *po cerkvah, po družinih in organizacijah, kakor tudi od osebe do osebe*. Veliko gmočnih sredstev nam po treba — pa zdaj bo še lažje, ker bodo ljudje vedeli, da gre nadalje predvsem za *slovenske sirote*, ki pridejo sem med nas in bodo tudi ostale med nami. Takoj naj podarimo: *Potrebovali bomo mecenov, ki bodo globoko segli v žep*. . . *Katoliške organizacije in društva* nas bodo morali podpirati . . . Treba bo najti prijateljev *med neslovenskimi Amerikanci*, ki nas bodo podpirali . . .

Poleg tega nujno prosimo še dvoje, ki TAKOJ velja, kakor dosedaj:

1. Duhovniki (in drugi, če mogoče), naj pošiljajo pridno *našne intencije* v pomoč duhovnikom v begunstvu na naslov našega tajnika;

2. Nadaljuje naj se nabiranje ponošene obleke in obuvla vsake vrste, zakaj potrebe so še vedno velike. Tudi to naj se pošilja na naslov tajnika.

Bog blagoslavlja vse, ki nas že zdaj in nas še boste vsestransko podpirali, da se ta program izpelje s kar najboljšim uspehom. Pozdravljamo vas vse in vsakega posebej.

Vdani vam,

Rev. M. J. Butala, preds.,

Rev. Alojzij Medic OFM,

tajnik,

Josip Zalar, blagajnik,

Fr. Tushek, Josephine Mustar,

John Mlakar, podpredsedniki.

Zahvalno pismo

Lienz-Peggez,

15. februarja 1946.

Prečastiti:

Kadar je sila največja, je bošja pomoč najbližja, pravi star pregovor.

Tako smo prišli sem gor brez vsega. Še preobleči se nismo mogli. Skozi devet tednov smo bili vedno v enem in istem perilu. Pa nam je nenadoma Bog pomagal. Včeraj smo dobili kar naenkrat perila in obleke. Povedali so nam, da je prišlo iz Amerike. Zjokali smo so od presenečenja. Blage roke naših rojakov onkraj morja so nam torej to preskrbele. Tisočkrat hvala! Bog povrni vsem tistim dobrim ljudem, ki so pomagali lajšati gorje svojih nesrečnih rojakov in rojakinj. Še enkrat: Iskrena hvala! V molitvi se jih bomo spominjali, ker se drugače ne moremo oddolžiti. Z globokim spoštovanjem

Josipina O.

Letna prireditev LIGE v Clevelandu

Te dni poteka prva obletnica, odkar se je začela snovati LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV in se je pripravljaj njen ustanovni shod v Jolietu. Dne 24. junija bo njen drugi rojstni dan.

To svojo prvo obletnico bo LIGA praznovala z letno sejo in večjo zunanjo prireditvijo v CLEVELANDU. To bo v dneh 29. in 30. junija, torej nekako čez poldrugi mesec. Zato je čas, da se to na tem mestu javnosti sporoči.

Na seji LIGE na pepelnično sredo, ki se je vršila v Chicagu, je bilo sklenjeno, da se ponudi za letos javni nastop LIGE clevelandski naselbini. Katoliški rojaki tam so to ponudbo z navdušenjem sprejeli. Na dan 26. aprila so sklicali veliko posvetovanje, ki se ga je udeležilo okoli 50 odposlancev raznih društev in organizacij. Soglasno so sprejeli LIGIN predlog da se vrši dne 29. junija, to je na praznik sv. Petra in Pavla, letna seja LIGE v dvorani pri sv. Vidu. Dan pozneje, v nedeljo 30. junija, bo LIGINA zunanja prireditev v Kulturnem vrtu Pričakuje se velika udeležba.

Poglavitna naloga omenjenega sestanka je pa bila, da se izvoli v svrhu lepega uspeha tistih dveh dni — pripravljajni odbor v naselbini. Glede tega ni bilo težav. Iz poročila, ki ga je LIGIN tajnik prejel iz Clevelanda, sledi, da je v glavnem pripravljajni odbor naslednji:

Širši pripravljajni odbor tvorijo zastopniki vseh štirih clevelandskih slovenskih župnij in ohajski člani Liginega odbora.

Ožji pripravljajni odbor: Predsednik: Anton Grdina; Podpredsedniki: Mike Kolar, Mihael Anžlin, Jožef Kenik, Math Tekavec; Tajnica: Mary Hechevar; Blagajnik: Anton Sternisha.

Iz teh imen vidimo, da je priprava za slavnostne dneve LIGE v Clevelandu v zelo dobrih rokah. V sporazumu z glavnim odborom LIGE bo ta odbor pripravil ves program in o poteku tozadevnih posvetovanj bo pripravljajni odbor poročal LIGI in obveščal tudi javnost.

Rojaki od blizu in daleč se že sedaj opozarjajo, da začno misliti na udeležbo te LIGINE prireditve v Clevelandu v dneh 29. in 30. junija. Na veselo svljenje!

Rev. Alojzij Medic OFM,

tajnik,

Box 608,

Lemont, Ill.

Rdeči križ pomaga žrtvam nesreč

Četudi so povodnji skoroda vsakoletna pojava v spomladnem času, ter ogrožajo življenje in imetje ljudi, je po drugi strani resnica, da nesreča lahko udari kadarkoli in kjerkoli nepričakovano. V premočopih se lahko utrja kamenje in zasuje premore, ki zaplazuje v tovarni more povzročiti smrt in poškodbo delavcev. V takih slučajih je Ameriški rdeči križ vedno pripravljen priskočiti na pomoč, kar je posebno razvidno iz dejstva, da je preteklo leto pomagal 263,000 žrtvam nesreč in katastrof, ki jih je bilo 270.

V vsakem okrožju širom Zdr. držav ima Rdeči križ svojo postojanko, in dolžnost uslužbencev Rdečega križa v teh postojankah je, da so nemudoma pripravljani nuditi pomoč v slučaju nesreče ali katastrofe. Negleda ali se pripeti nesreča v rudniku, ali se morda iztiri vlak, ali udari nenadno povodenj — Rdeči križ mora biti in je vedno pripravljen za vzpostavitev zasilnih šotorišč, za dobavo in razdelitev hrane, obleke, kuriva, itd. Uslužbenec krajevnih postojank morajo vedeti, kako je mogoče dobiti hitro in točno potrebno pomoč iz drugih krajev.

Delo Rdečega križa v slučajih katastrof traja tako dolgo, dokler obstaja nujna potreba nudenja pomoči. V mnogih slučajih je treba dati le začasno pomoč v hrani, obleki in podobnem. V drugih slučajih pa so znabiti ljudje brez doma, in nesreča morda povzroči pohabljenje posameznikov ali pusti za seboj nepreskrbljene družine. Tu postane naloga Rdečega križa večja, ker je treba nuditi pomoč za daljšo dobo.

Včasih so prizadete cele družine enega kraja vsled eksplozivnih moči, bo sedaj lahko obdelovala vso rodovitno zemljo. Iz Rusije prihaja vest, da sta dva učenjaka, profesor G. F. Gause in ženska E. I. Korobkova, izumila zdravilo, ki ga z uspehom uporabljajo proti črni kugi. Ta strašna bolezen je sicer čisto izginila med belim plemenom Evrope in Amerike, se pa še pojavlja v Aziji. To zdravilo tudi pomaga proti služajem jetike.

žina kako redno pomoč ali dohodke.

Pomoč, ki jo nudi Rdeči križ v gotovih slučajih skozi dobo več let, je dana na razpolago onim, ki so tekom kake katastrofe zadobili stalno in težko poškodbo, radi katere mora posameznik zavreči svoj prejšnji poklic ali delo ter se priučiti kaj drugega, da si lahko službi vsakdanji kruh. V slučajih tolikega uničenja vira dohodkov farmskih in podeželskih družin, da je ponovni začetek gospodarstva nemogoč, prisloži Rdeči križ prizadetim na pomoč s tem, da oskrbi farmarjem in malim obdelovalcem zemlje potrebno poljsko orodje in stroje ter posloplja potrebna za nadaljevanje farmarjanja in življenja na deželi.

Rdeči križ je torej vedno na razpolago žrtvam nesreč in naravnih katastrof. Najčesteje je Rdeči križ prvi, ki izve o potrebi prizadetih in jim pride na pomoč. Oni pa, ki niso pomogoč deležni takoj, se lahko zatečejo k najbližji postojanki Rdečega križa, kjer jim bo služba Rdečega križa rada nudila potrebno pomoč.

Konj se ne izgubi

Konj, najplemenitejša naša domača žival, ima tako čudovito razvit spomin za kraj, da bi ga mogli primerjati kvečjemu s spominom ptic selivk, ki vsako leto iz daljnih dežel najdejo smer v svoje gnezdo. Tudi konj, ako namreč spada med boljše, "nadarjenejši," vedno najde smer v svoj domači hlev, pa naj bo to podnevi ali ponoči. O tej lastnosti konj je zlasti vojnih zgodb vse polno, ki vse kažejo, v kako čudnih okoliščinah je konj prišel nazaj k svojemu oddelku in velikokrat pripeljal s seboj tudi svojega gospodarja, ki se sam ni mogel najti. Nekaj let pred svetovno vojno je tak spomin pokazal nek konj 1. ulanskega polka v Potsdamu v Nemčiji. Pri manevrih je z železnico odposlan iz Potsdama v Hirschberg v Slezijski med vajami v gorah pa ga je gospodar ob neki priliki nekako pozabil v gozdu. Ko se je spet spomnil nanj in ga šel iskati, ga ni mogel več najti. Vse iskanje je bilo zastoj, cele čete so ga iskale po gozdovih, pa ga niso mogle najti. Konj se je smatral za svobodnega in je šel svoj pot, njegov gospodar pa je bil seveda za svojo malomarnost krepko kaznovan.

Čez pet dni pa se je ta konj nenadoma pojavil pred hlevom svojega polka v Potsdamu, kakor da se ni nič zgodilo. Uzde sicer ni imel več, pač pa se sedlo in vso ostalo opremo. Prehodil je razdaljo od Hirschberga do Potsdama, kar je 250 km zračne črte. Po naknadnih poizvedovanjih pa so ugotovili, da še nikdar prej ni bil v teh pokrajinah.

V VIPAVSKI DOLINI ORJEJO S TRAKTORJI

Dopisnik Tanjuga poroča iz Ajdovščine: Vipavska dolina je prejela traktorje, ki bodo v ogromno pomoč kmetom pri splošnih delih pri izvajanju setvenega načrta. Trije traktorji so preorali 84,350 kvadratnih metrov zemlje. Vipavska dolina, ki je izgubila veliko število vprežne živine in delovnih moči, bo sedaj lahko obdelovala vso rodovitno zemljo.

NOVO ZDRAVILO

Iz Rusije prihaja vest, da sta dva učenjaka, profesor G. F. Gause in ženska E. I. Korobkova, izumila zdravilo, ki ga z uspehom uporabljajo proti črni kugi. Ta strašna bolezen je sicer čisto izginila med belim plemenom Evrope in Amerike, se pa še pojavlja v Aziji. To zdravilo tudi pomaga proti služajem jetike.

DRUŠTVENA NAZNANILA

(Nadaljevanje z 2 strani)

nu. Mi šaljemo samo Jednoti na mesec asesment za članstvo preko hiljadu dolarji. A gdje so drugi stroški izvanredni!

Opominjam, da bi bolje točno plačali svoje društvene prispevke ali asesmente. Dalje članovi, koji niste na potpori, stupite na potporu. Svaki član plati na godinu za potporu u društvenu blagajnu samo \$6, a u slučaju bolesti dobi na godinu samo za jenu bolest \$195. Sada računajte, jeli to dobro za vas ili zlo.

Dalje opominjam člane, koji ste izpod 50 let, i ste u klasi A ili B, promenite certifikate na klasu CC-20godina, da ne bute plaćali celi život svoga društva. Za ovo, kaj ste dosada u društvu, dobite po 7, 8 i više godina kkredita. Eto, tu vam se nudu lepa prilika. Koji želi, da svoj certifikat promjeni, molim da mi se oglasi, da mu želju ispunim.

Već sam puno puta opomenil roditelje, da neka svojoj deci raztumačiju i preporučiju naša domaća hrvatska i slovenska društva i organizacije. Uvek bolje svojemu nego tuđemu. Na primer uzmite, kada se treffi smrt, kako naš narod skupa dodje. Ako si u inšuranc kompaniji, nitko zate nezna, niti u inšuranc kompaniji nemaš potporu, nemaš ošteku za operaciju, niti nobeno veselje, kao pri društvu.

Ne zaboravite, da smo izgubili u jen tedan dva člane, 10. i 13. aprila, i da bumo plaćali za rože i nsače za svakega 10c maja na sjednici. Koji bute slali, šaljite 20c više. Zato ne imajte uvrede, jer ste si to samj odglasovali.

Toga je dosta, pak se požurite na sjednicu, jer čete posle lici čestitat svojim milim majkama, koje imaju ovaj Majčin dan, najmiliji dan u godini dana, a nama koji majke nemamo, bu pak najtužniji. Daklem ja čestitam majkama i sinovima ter čerkam ovaj lepi dan. Bog vas živi mnogo let! — Uz bratski vam pozdrav

Math Brozović, tajnik.

190: MARIJA POMAGAJ

Denver, Colo. — Zahvalim se vsem našim vrlim članicam, ki so nam pomagale pri naši veselici v nedeljo 28. aprila in prodale tudi veliko vstopnic, in vsem, ki so tudi drugače pomagale. Tako se zahvalim sestri Mrs. Koprivec za pomoč in lepo darilo. Nadalje se zahvalim Mr. Mausarju, Mr. Okornu in Mr. Pavlakoviću Pri enaki priliki hočemo tudi me povrniti.

Obenem prosim vse naše članice in člane, da se udeleže prihodnje društvene seje, ki bo v nedeljo 12. maja ob 2 uri popoldne. Na tej seji bo volitev delegatinje za prihodnjo konvencijo, ki se bo začela 19. avgusta v Pueblu, Colo.

Opozarjam tudi članice, ki še niste spremenile svojih certifikatov iz starih razredov v nove razrede boljše vrednosti, da to čimprej storite, ker to je le v vašo korist. Za vsa pojasnila lahko vprašate mene. — S sesterskim pozdravom

Amelia Cec, tajnica.

196: MARIJA POMAGAJ

Gilbert, Minn. — Ker bi naša seja imela priti ravno na Materin dan, bo ta mesec premanjena za teden dni, tako da se bo vršila v nedeljo 19. maja ob 2 uri popoldne v navadnih prostorih v Community Building v Gilbertu. Prosim, da se je udeležite v polnem številu. — S sesterskim pozdravom.

Theresa Prosen, tajnica,

Agnes Strukel, podpreds.

203: MARIJA VNEBOVZETA

Ely, Minn. — Člani in članice društva Marije Vnebovzete ste prošeni in prošene, da se udeležite zelo važne seje v pondeljek

13. maja v kafeteriji, Community Center. Na tej seji bo izvoljen delegat za prihodnjo konvencijo, ki bo letos avgusta meseca v Pueblo, Colo. Društvo še nima zadostnega števila članstva, da bi poslalo dve delegatini; do tega bibilo upravičeno, ko bi v odraslem oddelku imelo 200 članov. Saj bi jih lahko imeli, ali je premalo zanimanja od strani članstva, da bi pridobivalo novo članstvo. Ni samo dolžnost društevni tajnikov, da bi si prizadevali za novo članstvo; vsi in vse smo dolžne, da delamo za napredek in naraščaj društva in Jednote. Ko bi bila vsaka vsaj eno novo pridobila v teku leta, pa bi danes lahko rekli: tri delegatinje bomo poslali, da nas bodo zastopale na konvenciji 19. avgusta. Od sedaj za naprej pa prosim, idemo vse na delo, da bo to, o čemer pišem, res prišlo vsaj za naslednjo konvencijo, namreč da bomo imeli tri delegatinje. Tudi našo nebesko patrono Marijo Vnebovzeto prosimo, naj nam izprosi uspeh pri društvu, in nam prošnje gotovo ne bo odrekla.

Prosim torej, pridite vsi na cmenjeno sejo v ponedeljek 13. maja ob 7 uri zvečer. Po seji bomo za kratek čas igrali "cash kino." Vabimo tudi člane in članice društva sv. Jožefa št. 112 in društva sv. Antona št. 72, da nas posetijo pri tej igri kina, ker pritisk na našo blagajno je velik. Od vseh strani prihajajo prošnje, naj društvo kaj daruje. Prav rade to storimo, kadar je kaj v blagajni, če je pa izčrpana, pa ni mogoče storiti kaj usmiljenega dela. Drugi nas prosijo, naj pomagamo. Tako tudi mi prosimo: pridite igrati kino in pripeljite prijatelje s seboj. Vabi vas odbor in članstvo društva Marije Vnebovzete.

Ker se bliža Materin dan, želim vsem materam kakor tudi sama sebi: naj nas vse Bog blagoslovi in naj nas spremlja v življenju Mati, ki je najbolj sveta, najbolj lepa in najbolj usmiljena — Marija, ki je tolažnica žalostnih, pribežališče grešnikov in pomoč kristjanov. Ona naj vas tolaži, tiste ljube mamice, ki ste dan za dnevom s solzami oblite, ker se vaši ljubljani sinovi niso več vrnili iz krute vojne. Saj je celo ona, ki je bila Mati božja, imela celo svoje življenje s trnjem posuto. Celu gledala je, kako so njenega sina Jezusa pribijali na križ in kako je umiral na križu dolge ure. K tej materi se obrnite, ljube mamice, — ne bo vam žal.

Onim mamicam pa, ki ste tako srečne, da so se vrnili vaši ljubljani sinovi, pa želim, da bi se veselile v imenu te nebeske in naše svete matere Marije. Prosim jo, naj nam ona čuva našo deco v tujini ali doma, naj jih ona vodi po potu v srečno večnost, in naj tudi vsem nam materam izprosi nebeski raj, kjer živi naš Oče in kjer ona kraljuje za Bogom. Kraljica majniška, bodi tudi naša kraljica in naša mati!

Katherine Spreitzer, tajnica.

219: SV. KRISTINA

Euckid, Ohio. — Sporočam našemu članstvu, da bo seja 12. maja ob 2 uri popoldne v šolski dvorani pri Sv. Kristini važna seja in je vaša dolžnost, da se je udeležite ter si izvolite delegate za 21. konvencijo KSKJ. To pot imamo priliko poslati dva delegata od našega društva. Upam, da se vidimo na seji v nedeljo. Nikar ne pozabite! — Pozdrav.

Terezia Zdešar, tajnica.

VEČ PENICILINA

Administracija za civilno produkcijo naznanja iz Washingtona, D. C., da se je produkcija penicilina povečala od decembra meseca do sedaj za 300 odstotkov. Vendar pa ga še ni dovolj za splošno civilno uporabo.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izbija vsako sredo
Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO.

Vsi rokopiši in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do sote opoldne za priobčitev v številki nastopnega tedna.

Naročnina:
Za član za leto \$0.84
Za nečlane za Ameriko \$2.00
Za Kanado in inozemstvo \$3.50

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
THE GRAND CATHOLIC SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A.
In the interest of the Order

Issued every Wednesday
OFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Phone: Henderson 3912

Terms of subscription:
For members, yearly \$0.84
For nonmembers in U. S. A. \$2.00
Foreign Countries \$3.50

83

"TALE BO PA ZA MAMO!"

Če te je takole enkrat po sv. Martinu pot nanesla mimo dolenskih vinogradov, ti prav gotovo ni bilo treba žeje trpeti. Dolenjci so silno ponosni na svoje vino, pa tudi radi postrežejo z njim vsakemu, ki pride mimo hrama ali zidavnice, kadar so tam. Takoj so te pozvali noter. Najbrž je še zmeraj tako. Kajpada si se moral malo braniti, ko so te povabili, češ da nisi ravno posebno žejen; je že domača naveda in preprosta olika tako zahtevala, vsak pa je vedel, da je vse tako govoričenje le zaradi lepšega. Ko si se "vda" in spil prvi kozarec, si moral malo tleskniti z jezikom, zabrniti ti oči, stresti glavo in ziniti kaj primernega, n. pr.: "Tale je pa od zlodja! Če bi ga še en kozarec spil, pa bi me vrgel po tleh." Na to je gospodar odvrnil: "E, kaj, ta ni še nič. Počakaj, da ti ga dam še malo pokusiti iz tegale sode!" Tedaj nisi smel več kar naenkrat spiti, ampak samo po malem pokušati, držati nekoliko vina v ustih, malo pocmokati z ustnicami in si nekako poplakniti usta, pri vsem tem pa narediti važen obraz, kot bi bil ne vem kak strokovnjak in izvedenec, ki se res razume na vino. Če je bilo manj kislo kakor prejšnje, si morda pripomnil: "Ta je pa sam sladkor. Se bojim, da me bodo zobje boleli po njem." Pri naslednjem sodu si morda spet najprej samo malo pokusil, potem pa prevrnil kupico, kakor bi juda v pekel vrgel, češ da je pijača gladka kakor olje in ti je kar sama ušla po grlu. Tako sta stopala z gospodarjem od enega sode do drugega in povsod pokušala in modrovala, nazadnje pa ti je rekel: "Zdaj pa še tega pokusi." Natočil ti je kozarec iz majhnega sodčka v kotu. Ko si prijel kupico v roke, si videl, da je vino res kakor cekin, da se iskri kakor pokalica. Pri pogledu na tako kapljico si bil zares ganjen in si jo spil resno in hvaležno, potem pa morda počasi pripomnil: "Nisem si mislil, da raste kje na svetu kaj tako dobrega." Gospodar pa je razlagal: "Iz najboljšega poizbranega belega grozdja. Sem ga sam posebej nabral. Ta bo za njo."

"Za koga?"

"E, za njo, za našo mamo!"

Tako je bilo takrat, ko še ni bilo posebnega Materinega ne Očetovega dne, ampak je bil vsak dan v letu več ali manj materin, očetov in otroški dan. Tudi dandanes, ko imamo vsako leto poseben materin praznik in poseben očetov praznik, imajo ti dnevi pravi pomen le tedaj, če jih praznujemo vsak dan v letu.

Vendar je pa zelo lepo in primerno, da je določen gotov dan, ko se še prav posebno spominjamo očeta, in gotov dan, ko svoje misli še prav posebno posvetimo materi. V nedeljo 12. maja bomo obhajali praznik mater.

Mati je najbolj velika in najbolj občudovanja vredna vsled svoje nepopisljive ljubezni do otrok.

Kdo je vreden, da bi smel pisati o materini ljubezni, in kdo jo razume do kraja? Kdo drugi, kakor mati sama, ve, kaj je doživela in prestala z otroci, odkar so se rodili? Kdo ve, kako ona čuti z njimi, dokler ji ne preneha utripati srce? Mi samo vemo, da nas je mati dojila, negovala, nam vodila prve stopinje, nas učila prve besede, nas učila, kako se prekrizati, za njo smo izgovarjali prvo molitvico na čast angelu varihu, pozneje očenaš in zdravomarijo, ona nam je prepevala prvo pesmico, ko nas je še zibala. Vemo, kako nam je stregla v boleznih, prečela za nas cele noči. Šivala, prala in likala nam je obleke, nas umivala in česala in v nedeljo za roko peljala v cerkev. Ko smo začeli hoditi v šolo, nam je pomagala pri učenju, delala visoko leteče načrte za nas in nas vodila in spodbujala, kakor je najbolje vedela in znala. Nad našimi uspehi se je bolj radovala, kakor mi sami; naše nezgode so jo bolj bolele, kakor nas same. Vedno je premišljevala, kaj in kako bi napravila, da bi bilo za nas najboljše. Nobena stopinja, nobeno delo, nobena žrtve ji ni bila preveč. Na svojo ugodnost ni mislila, gledala je le na to, kako bi bilo za otroke najboljše. Večkrat za vse to ni dobivala ne hvaležnosti ne priznanja, pa to je ni motilo. Kaj pa, če se je zgodilo, da ji je otrok umrl, mlada hči umrla, sin se ni povrnil z vojske? Tukaj nam primanjkuje besed. Bolj ko si je srce navezala na otroke, bolj je trpela, če se je kateremu otroku kaj pripetilo ali mu kaj ni šlo po sreči.

Razni veliki možje in globoko misleči so podali zelo pomembne izreke o materah. Najboljši pisatelji so jih slikali in jih slikajo z največjo ljubeznijo in presenetljivim razumevanjem. Pesniki jim spletajo prekrasne venčke, kakor znajo le oni sami. Nas dolenski vinogradnik, ki ni hodil v kake posebne šole, a ima srce na pravem mestu, pa izrazi vse svoje čutenje v par kratkih besedah: "Tale bo pa za mamo!" Kdor ga razume, mu teh par besed pove več, kakor ne vem kako obširna razprava ali debela knjiga še tako imenitnega pisatelja.

Materam najboljše, kar zmoremo in imamo!

Primerno bo, da se pri našem poglavljanju za Materin dan spomnimo tudi na skupno mater vernih Slovencev in naših najbližjih sobratov v Ameriki, našo KSKJ. Tudi njej moramo dati najboljše, kar imamo in kar najbolj cenimo. Ona želi naše otroke. Nikar jih lahkomišelnost ne izročimo brezbriznim tujcem, ampak pripeljimo jih pod Jednotino okrilje, da bo skrbela zanje v istem narodnem in verskem

duhu, kakor skrb zanje rodna mati. Tvoj živalni bistrooki sinček, tvoje rdečelično dekletce mora v našo Jednoto! Boljše skupne matere mu ne moreš izbrati.

Zdaj pa v duhu vzemimo v roke čaše, ki se v njih kreše tista zlata belina iz sodčka skritega v kotu, in napijmo zdravico vsem našim ženam in materam:

BOG VAS ŽIVI!

O delu srebrnomašnika Rev. M. J. Butala

Jotiet, III. — Sijajen koncert, ki sta ga priredila cerkveni pevski zbor in šolska godba v nedeljo 28. aprila v počast g. župniku Rev. M. J. Butala za njegovo 25-letnico mašništva, je bil vsekoli jako zanimiv in so ga udeleženci burno odobrvali. Priznanje zaslužijo Father G. Kuzma, vodja prireditve, in vsi, ki so sodelovali na programu. V nedeljo 19. maja bo pa cela fara sv. Jožefa skupno priredila kolikor mogoče lepo slavnost, v počast svojemu priljubljenemu in zaslužnemu župniku, ki bo ta dan praznoval svoj častni srebrni jubilej. Slavnost se bo pričela dopoldne. Ob 10. uri se zbira družstva in vsi udeleženci pri Ferdinand dvorani, ob 10:30 se prične parada in korakanje v cerkev. Ob enajstih uri bo slovesna sv. maša, ki jo bo daroval g. jubilar Rev. M. J. Butala. Po cerkveni slovesnosti se bo popoldne vršil program na farnem parku v dvorani, kjer bo prirejen slavnostni banket. Po banketu bodo nastopili šolska godba, učenci šole sv. Jožefa in cerkveni pevski zbori, in bodo v počast č. g. jubilarja proizvajali zanimive pevske in razne druge točke. Nastopili bodo tudi razni govorniki, zastopniki cerkvenega odbora in tukajšnjih organizacij, ter drugi odlični gosti, s kratkimi pozdravi in častikami srebrnomašniku. Po končanem programu v dvorani se bo pa vršila na prostem vesela domača zabava. Da, farani cerkve sv. Jožefa imamo dovolj vzroka, da ta jubilej č. g. župnika Rev. M. Butala v veselju praznujemo.

Naj navedemo kratke podatke o napredku naše župnije v zadnjih osmih letih. Znano je vsem, kako smo bili vsled večletnega brezdelja in slabih časov vsi težko prizadeti. Tako je bila tudi naša fara, kakor vse druge po deželi. Farani so, kolikor je bilo v njih moči, pomagali, da so se vsaj obrestni na cerkveni dolg plačevali; na kake druge izboljšave se ni moglo misliti. Ko je leta 1938, po smrti blagopokojnega Father Plevnika, prevzel kot župnik faro sv. Jožefa Father Butala, je bilo cerkvenega dolga nad 85 tisoč dolarjev, cerkev, šola in vsa ostala cerkvena poslopja v slabem stanju, treba je bilo poprave in izboljšanja vsepovsod. Z zaupanjem v božjo pomoč in v dobra srca faranov je novi župnik z vso njegovo prirojeno energijo in vztrajnostjo šel na delo. Ko so se delavske razmere izboljšale, je porabil vse prilike za izboljšanje stanja v svoji župnji in dosegel je neverjetne uspehe. Danes ima fara sv. Jožefa krásno poslikano cerkev, z raznimi izboljšanimi, moderno urejeno šolo, na novo popravljeno farno dvorano, ter na novo predelano staro šolo v lepo Ferdinand dvorano. Na njegovo prizadevanje se je napravil na farnem zemljišču poleg pokopališča velik farni park, z veliko dvorano in raznimi potrebnimi poslopji, ki odgovarja za vse namene pri raznih prireditvah. Kmalu bo tudi dogotovljen lep moderno urejeni Club Room za naše fante vojne veterane. To je edini park, ki ga ima kaka fara v Jolietu in je v velik ponos fari sv. Jožefa in bo v bodočnosti še velike koristi za farno in vso slovensko naselbino. Izvedenci v tej stroki že zdaj cenijo vrednost parka nad 50 tisoč dolarjev. Poleg vsega gore navednega napredka je cerkvenega dolga plačanega 79 tisoč, ostalih 6 tisoč bo pa tudi

še v tem letu plačanih. Mnogo se je še drugega izboljšanja napravilo pri cerkvi in poslopih, in to vse v kratki dobi osmih let, odkar je Father Butala naš župnik. Očividno je, da je njegovo neumorno delovanje spremljal božji blagoslov, kakor tudi dobre farane, ki so prispevali, da se je moglo vse to napraviti. Danes gotovo nobeden ne trpi pomanjkanja zato, vesel in ponosen je pa vsak lahko, da je pomagal temu velikemu napredku fare sv. Jožefa.

Zato, dragi farani, odbor prav vljudno vabi na tem mestu še enkrat vse, da pokažemo na ta slavnostni dan g. župnika Rev. M. J. Butala naše hvaležnost za njegove neprecenljive zasluge, s tem da se udeležimo dopoldne parade in sv. maši, pri kateri bomo prosili Boga, naj ga ohrani zdravega in čilega med nami še mnogo let, da bo doživel še svoj zlati jubilej; popoldne pa vsi na farni park.

Posebno pa še apeliramo na naše fante, vojne veterane, da se udeležijo in poveljajo v svojih uniformah parado zjutraj. Father Butala je prav očetovsko skrbel za vas, ko ste bili v vojni, in še vedno skrbi, zato skajite mu ob tej priliki vašo hvaležnost. Ker je Father Butala tudi duhovni vodja KSKJ, so vljudno vabljeni tudi vsa društva KSKJ z Rockdale, Chicago, So. Chicago, Waukegan, Aurora, Elmhurst, in iz drugih naselbin ob blizu in daleč, da se slavnosti udeležijo. Na veselo svidenje! Za Odbor

M. H.

Žalostna vest

Pittsburgh, Pa. — Bračo i sestre, u prošlosti broju ste čitali žalosnu vest o smrti pokojnog Johna Jacmenovića.

Evo vam javim drugu žalosnu vest, vest o našem vrlo i dobro poznatom jedinom hrvatskom pogrebniku i bratu Edwardu Lovrenčiću, koji je zatvoril namah i iznenada svoje mlade oči, star 34 godina, 13. aprila 1946.

Pokojni Edward bil je rođen 11. nov. 1911 u W. N. S. Pittsburgh, Pa. Pristupil je u naše redove najpre u pomladak, od jedne godine star, a u odrasli odeljak pristupil je 11. jula 1923.

Bračo i sestre kao i ostali čitaoci, naš pokojni Edward je bil jedini hrvatski pogrebnik u zapadnoj Pennsilvaniji. Njegovo mlado telo počivalo u njegovom zavodu na 860 Lockhart St. N. S., Pittsburgh, Pa., gdje ga je mnogo naroda posjetilo iz cijele zapadne Pennsilvanije i ujedno sažalilo, jer nije muških ni ženskih, mladih ni starih, koji ga niso sažalili. Uvijek bil je sa svima dobar in prijazan.

Pokojni Edward je spadal u društvu HBZ br. 234, HKZ br. 9, Sam. dr. Slovenski Orel, dr. sv. Stefan SNPJ, ali u društvo sv. Mihaela, br. 163 KSKJ, od kojega se u njegovu zadnju počast našo lep i vjenac svečam nebrojnim vjencima, od sviju strana nebrojne rodbine i prijatelja, te isto nebrojnih sv. maša.

Povorka sprovoda, koji se ni vidilo kraja, krenula od njegovog zavoda u crkvu sv. Nikole, N. S. Pittsburgh, gdje se odslužile na jen put tri sv. mise za pet svećenika: Rev. Fathers Sorić, Marian, Zagar, Lončar i Nižić. Crkveni obredi bili su odsluženi po gore navedenim svećenicima, da još nismo čuli ni vidili, koji broj nas je bilo prisutnih u crkvi, gdje je isto

domaći župnik Rev. Father Sorić govoril dirljive reči o dobru i delu pokojnog Edwarda, da je sve prisutno članstvo plakalo.

Sprovoda povorka krenula od crkve sv. Nikole na pokopališče sv. Nikole u Millvale, Pa., gdje su isto navedeni svećenici nad odprtom grobom po crkvenim obredima pjevali, a posle toga je brat John D. Butković govoril u ime sviju navedenih društva i organizacija, dirljive reči govora, da je sve plakalo i žalilo za pokojnom E. Lovrenčićem.

Dragi naš sobrat Edward, u ime društva sv. Mihaela i njegovog članstva izrečem ti: Bila ti lahka ova crna gruda zemlje i počivaj u miru božjem, a tvojoj razcvelenoj supruzi i maloj deci, ocu i majki i teti Mrs. K. Radočaj ter tvojoj nebrojnoj rodbini i prijateljima naše duboko saučeeše.

Mrs. Lovrenčić bu održala biznes Funeral Directors, pak preporučam, da se svi prijatelji obratite k njoj, u ime njezinog dobrog Hrvata in prijatelja Edwarda.

Matt Brozović, tajnik.

Spomin naši mamici

"MATI"

Mile so besedice
Iz predragih ustnic,
Prijetneše kot vse drugo,
Ampak najmilejša beseda,
Ki jo sliši uho,
Je sladko ime "MATI."

O, zlahtna besedica,
Nikdar ne usahni
Na ustnih, ki te izgovarjajo,
In nikoli ne idi iz srca,
Ker bi umrla v njem zvestoba.

Katera druga beseda
Se ti je ali se ti bo
Mogla kdaj primerjati?
Angeli v nebesih se klanjajo
Pred svetim imenom
"MATI."

Iz angleščine prevela

Frances Lokar.

O prvi obletnici

Cleveland, Collinwood, O. — Naslednje vrstice priobčujemo v blag spomin prve obletnice, odkar je dal svoje življenje za domovino naš nepozabni sin in brat Sgt. Stanley Brodnik, ki je padel 11. maja 1945 na pacifiškem otoku Luzon, star 30 let. Izgubo smo še toliko bolj občutili, ker nam je par mesecev prej nemila smrt vzela našo soprogo in mater.

Sgt. Stanley Brodnik

Sredi solz in bolečin
Tožno sladke je spomin
Tvoje rane še ločite
Tja, odkoder ni vrnitve,
Nepozabni brat in sin.

Zopet klije cvetje trat,
Zopet je prišla pomlad,
Vse se znova je zbudilo,
Ti pa spavaš pod gomilo
V tujini, sin in brat.

John Brodnik, oče,
John, Joe, Louis, bratje,
Frances, sestra.

Mladi Tamburaši vabijo
New York, N. Y. — Mladi Tamburaši vabijo Slovence in Slovenke v Greater New Yorku

in okolici na svoj pomladni koncert in igro enodejanko. To se bo vršilo na Materin dan, v nedeljo 12. maja, v Slovenskem Domu, 253 Irving Ave, in se bo začelo točno ob štirih popoldne. Velika udeležba nam bo omogočila in okrepila nadaljni obstoj. Program bo zelo bogat.

Najvljudneje se vam priporočajo Mladi Tamburaši in njihov zborovodja

Ivan Gerjovich.

Pismo iz Bele cerkve na Dolenskem

Cleveland (Collinwood), O.

Podpisani Joseph Chervan, član društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, sem prejel pismo od sestre Angele Simončič, Gradenje št. 13. Med drugimi novicami poroča, koliko gorja, pomanjkanja in strahu so prestali v času te grozne vojne, posebno tedaj, ko so okupatorji imeli v svoji posesti Belo cerkev in okolico. Vršili so se neprestani boji, posebno je bilo strašno ponoči, ker v temi so jih vedno sovražniki napadali in jim prizadevali občutne izgube. Posebno ljuti boji so se vršili v poletju 1943. Takrat je bila tudi cerkev požgana, oprema in oltarji uničeni, tako da se ne dajo več popraviti. Tudi kipi so vsi obžgani. Cerkev sama je tudi precej poškodovana, pa zaradi stavbe jim bo že še kako šlo, saj bodo sami zidali, ali zaradi oltarjev jim gre pa bolj težko, ker donarja ni, sami pa niso zmogni postaviti si oltarjev. Zato se obračajo na nas bivše farane Bele cerkve in prosijo, da bi jim prišli na pomoč z milodari in jim tako omogočili postaviti nove oltarje v cerkvi, ki sedaj stoji prazna, brez vse opreme. Tudi orgle so uničene in vse, kar je bilo v svetišču. Radi bi dobili vsaj en oltar, da bodo imeli vsaj sv. mašo na njem. Farani si po svojih močeh prizadevajo izbrisati spomin vojne iz cerkve, ali sami in brez naše pomoči tega ne morejo storiti. Gospod župnik Jožef Strah, ki sedaj deluje v Beli cerkvi, si prizadevajo na vse načine, da bi prišli do sredstev, ki jih tako močno potrebujejo. Tudi meni so poslali pismo, ki je bilo priloženo sestrinemu pismu in se glasi:

POTRDILO IN PROŠNJA

Župni urad v Beli cerkvi potrjuje in prosi pomoči, da Joseph Chervan, doma iz Gradenja, prosi in pobira milodare med rojaki v Ameriki za popravilo oltarjev v Beli cerkvi, ki je 8. avgusta 1943 pogorela. Strah Jožef, župnik.

Bela cerkev, v februarju 1946. Pečat župniškega urada.

Tu vidite sedaj, dragi rojaki, kako nujno potrebujejo pripekov za popravilo oltarjev. Nadejam se, da bo vsak izmed nas bivših faranov Bele cerkve kaj daroval in s tem pripomogel, da bodo naši dragi doma imeli svoj božji hram, kamor bodo spet lahko zahajali k češčenju svojega Stvarnika.

Gotovo vam je znano, da bo leta 1956 ta cerkev stara 900 let. Če jim pripomoremo, da si popravijo oltarje in razno cerkveno opremo, se nas bodo gotovo spominjali z veseljem in ponosom, rekoč: Naši dragi tam v tujini so nam pripomogli, da imamo svoje svetišče zopet v redu. Za to se nas bodo spominjali in molitvi pri svetih daritvah.

Vsi tisti, ki hočete darovati kak prispevek za oltarje v Beli cerkvi, se blagovolite zgledati na mojem domu na 15908 Holmes Ave. po 5 uri popoldne vsak dan. Lahko vam bom pokazal tudi pismo z novicami iz belocerkovske fare, kakor tudi pismo g. župnika. Ako pa kateremu ni mogoče priti k meni na dom, naj me pokliče na telefon Liberty 4210, pa se bom jaz sam oglašil pri njem na njegovem domu. Rojaki ven iz mesta kakor tudi iz Chicago, Joliet, La Salle in Depue, Ill.,

lahko pošljejo po pošti na moj naslov. Ime in vsoto vsakega posameznega darovalca bomo objavili v Glasilu KSKJ in v Ameriški Domovini. Ravno tako bo vse to oznanjeno v stari domovini v Beli cerkvi.

Pošiljam najlepše pozdrave vsem rojakom po širni Ameriki, posebno pa vsem bivšim faranom iz Bele cerkve na Dolenskem.

Joseph Chervan,

15980 Holmes Ave.,

Cleveland 10, Ohio.

Telephone: Liberty 321.

Slovenska bolničarka piše

West Allis, Wis. — Cenjeni g. urednik, pošiljam Vam pismo, ki sem ga prejela od svoje nečakinje v Ljubljani, in prosim, če bi ga hoteli priobčiti v Glasilu. Mrs. Antonia Klauzar, članica dr. št. 103.

Ljubljana, 3. marca 1946.

Draga teta!

Danes je bil oče pri meni. Povedal mi je, da ste mu pisali in poslal paket. Najlepša Vam hvala. Dolgo časa je minilo, odkar si nismo mogli nič pisati. Med tem časom se je veliko spremenilo pri nas. Po razpadu Jugoslavije je našo deželo zasedel okupator. Prišel je ropati in požigati vasi, ljudi so pa mnogo odpeljali v internacijo. Ker ni bilo več mogoče vzdrževati pod tujim terorjem, jih je bilo mnogo, ki so odšli v gozdove. Tudi jaz sem bila med njimi. Cela tri leta smo se borili s sovražnikom, spali v gozdu poleti in pozimi, kar jesti smo imeli samo to, kar smo zaplenili in kar so nam ljudje na skrivaj prinašali v gozdove. Bila sem v mnogih težkih borbah in s puško v roki in bombo z ostalimi tovariši in tovaršicami jurisala na bunkerje, kjer sem bila težko ranjena v desno nogo, desno ramo in levo stran trebuha. Lani nisem bila več sposobna za operativno edinico. Ostala sem v bolnici, pomagala pri operacijah in tako se izučila za instrumentarko.

Ta naša bolnica ni bila kakšna palača, temveč iz lesa narajena baraka v skritem kraju v Kočevskih gozdovih. Semkaj smo na ramah znosili vso hrano, vodo in mnogostevilne težke ranjence po tri do štiri ure daleč, delali smo dan in noč, vršili raznovrstne operacije, kljub temu, da nam je manjkalo potrebnega instrumentarja in sanitetnega materiala. Zelo postrtovalni so se pokazali naši zdravniki, katerih je bilo silno malo od začetka. Takih bolnic je bilo več v naših gozdovih.

Tudi sedaj, ko je naša domovina svobodna, se nahajam v vojski kot instrumentarka. Hcdim tudi v šolo. Nič ne vem, kdaj me bodo pustili domov.

Draga teta, pišite mi, kako ste vi preživeli ta štiri leta. Tudi jaz Vam bom še pisala.

Sprejmite mnogo pozdravov od Ivanke.

ZA STARI KRAJ

DENARNE POŠILJATVE: Na številna vprašanja odgovarjamo, da je vedno potrebno denar v Jugoslaviji, Italijo, Avstrijo in druge dežele in sicer potom brzojava, zračne pošte in navadne pošte. Jugoslavanske pošiljke so podvržene ukrepom tamkajšnje Narodne banke.

Pri pošiljках od \$5 do \$50 so stroški sledeti: če pošljete brzojavno \$3.50 po zračni pošti \$1.55 in po navadni pošti \$1.25.

Pri pošiljках nad \$50 je znano stroški 25c več v vsakem slučaju. PRISELJEVANJE: Za priseljevanje veljajo sedaj isti zakoni kakor pred vojno. Ako hočete dobiti kako osebo iz starega kraja, nam pišite po nadaljnja pojasnila.

POSESTVA v starem kraju so podvržena novim zakonom. Potrebno je, da lastniki prijavijo svoje lastništvo. Ako želite več pojasnil, nam pišite. LISTINE kot pooblastila, izjave in vam lahko napravimo, če jih potrebujete za stari kraj.

DRUGE ZADEVE: Tudi v drugih starih-krajskih zadevah smo pripravljeni posredovati, kolikor je to mogoče pri sedanjih razmerah.

LEO ZAKRAJSEK

General Travel Service, Inc.
302 E. 72nd St. NEW YORK 21, N.Y.

K. S. K.

JEDNOTA

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila, 1894. nikorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januara, 1898.
GLAVNI URAD: 351-353 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Telefon v glavnem uradu: Joliet 5448; stanovanja glavnega tajnika 0448.
Od ustanovitve do 31. decembra 1945. znaša skupna izplačana podpora \$9,882,806.
Solventnost 129.91%

GLAVNI ODBORNIKI

Glavni predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
Prvi podpredsednik: JOHN ZEPHAN, 2723 W. 15th St., Chicago, Ill.
Drugi podpredsednik: MATH PAVLAKOVICH, 4715 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Tretji podpredsednik: JOSEPH LEKSAK, 196-22nd St., N.W., Barberton, Ohio.
Četrti podpredsednik: MIKE CERKOVNIK, P.O. Box 267, E. Minn.
Peta podpredsednik: JOHANA MOHAR, 1138 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.
Šesti podpredsednik: GEORGE PAVLAKOVICH, 4572 Pearl St., Denver 16, Colo.
Glavni tajnik: JOSIP ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: LOUIS ŽELEZNIKAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: MATT F. SLANA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: REV. MATH BUTALA, 416 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Vrhovni zdravnik: DR. J. E. URSICH, 1901 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

NADZORNI ODBOR

Predsednik: GEORGE J. BRINCE, 512 Adams Ave., Eveleth, Minn.
Prva nadzornica: MARY E. POLUTNIK, 1711 E. 39 St., Lorain, Ohio.
Drugi nadzornik: FRANK LOKAR, 1332 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa.
Tretji nadzornik: JOHN PEZDIRTZ, 14504 Pepper Ave., Cleveland, Ohio.
Četrti nadzornik: MARY HOCHER, 21241 Miller Ave., Cleveland, Ohio.

FINANČNI ODBOR

Predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
Tajnik: JOSIP ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Prvi odbornik: FRANK J. GOSPODARIC, 300 Ruby St., Joliet, Ill.
Drugi odbornik: MARTIN SHUKLE, 811 Avenue "A", Eveleth, Minn.
Tretji odbornik: RUDOLPH G. RUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkinsburg, Pa.
Četrti odbornik: GEORGE J. BRINCE, 512 Adams Ave., Eveleth, Minn.

POROČNI ODBOR

Predsednik: JOHN DECHMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.
Prva poročnica: MARY KOMERL, 117-5th St., S.W., Chisholm, Minn.
Drugi poročnik: JOSEPH RUSS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo.
Tretji poročnik: JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis.
Četrti poročnik: JOHN TERSELSCH, 1847 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.
Peti poročnik: JOHN BEVEK, Alexander Ave., Strabane, Pa.
Šesti poročnik: LUKA MATANICH, 2524 East 109th St., South Chicago, Ill.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA

IVAN RAOČIĆ, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

VODJKA ATLETIKE

JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.

NAČELNICA MLADINSKE IN ŽENSKKE AKTIVNOSTI

JEAN M. TEZAK, 457 Indiana St., Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIPA ZALARJA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglašje in naročnino pa na GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

Lea Fatur:

MLADI HLEVAR

Šel je Jošt. Marjeta pride, lo je domače in ljubko. V Meda pospravi in da nadaljuje svoje črečare. "Beži!" se zadel Bolta, "to niso uroki!" Pa ga le boli srce. In Linharda se poroči z Joštom. Zakaj mu ni to všeč?

Vsak dan se zažene v hosto. Ptici se kregajo, robide te lojijo — Linharda ni. Mogoče je že odšla. Treba bi začeti z delom, treba bi obiskati bližnje in daljnje gradove — ali — tako prazno je pri sru. Jošt je vendar prestar za Linhardo in otroke ima.

Pregleduje urbarje, jih medje po tleh. Sivko zagradi knjigo, ko zleti raz mizo in jo vleče v prašni kot. Potem čaka, da prileti druga. Sivko čuti, da je gospodar drugačen — jezijo ga gotovo te knjige, pa jih bo Sivko raznesel in razgrizel. Potrka. Stari Janez se smehlja ves blažen:

"Gospodična z vrbiškega gradu vam pošilja hlevarja."

"Pride naj sem!" ukaže gospodar.

"Hm! Hm!" menca Janez. "Je še nekaj. Za obljubil se je, da ne sname nikdar klobuka, drugače je zdrav in čeden fant."

"Linharda ga pošilja ... Ne mati, ne oče. Linharda? ..."

Fant se zdi Boltetu bolj šibek. Sicer je precej visok, ali ni plečat. Pa Linharda že ve. Zagorel je, skoraj črn v obraz, kar ga vidiš izpod širokega okrajka. VVisoki škornji, široke hlače in kratka konjara, pisani robec za vratom. Konjar. Pa kako, da se ne zaganja pes vnji. Čudno! Pes prvooha fantove škornje, si podrgne, ob hlačah glavo, gleda gospodarja in se smeji.

V gozdu so sekali, v dragi nad gradom so naredili jamo za apno, tesarji so vihteli sekire, tesale, krovi so pripravljali škodle, mizarji so stržili deske. Nič več ni bilo dolgega časa v gradu. Pakji in miši, stonoge in repke so kar izginile. Sobe miadega gospodarja so postajale kar prijazne. Začrtnile slike so oživele, na oknih se je pojavil lonček z rožmarinom, z možem in z zdravilnim babjim zobom. Po kotih je zelenelo, po stenah in po tleh so se pojavile preproge. Odkod? "Smo prebrskali stare skrinje," je rekla Meta. Posta-

lo je domače in ljubko. V Meda pospravi in da nadaljuje svoje črečare. "Beži!" se zadel Bolta, "to niso uroki!" Pa ga le boli srce. In Linharda se poroči z Joštom. Zakaj mu ni to všeč?

V grad prihajajo obiski. Mlade gospodične, častite gospe, mogočni gospodje. Ogledujejo izprašujejo, kimajo. Hlevar, ki se ne razkrije, je vsm na potu. In bolj gospodičnan kakor gospodom. Vsaka izprašuje, žali hlevarja. Klara z Repen-tara reče naravnost: "Ko bi bila jaz tukaj, bi odslovila takoj tega zagostnega hlevarja. Saj ne veš, če nima velike naglavne grinte ali garje."

"Naj ima vrbaca ali kačje gnezdo, dokler sem jaz gospodar, ostane hlevar tukaj," odvrne Bolte nevoljen. Gospodična Klara je povesila nos.

Grad je bil za silo popravljen; v njem in okoli njega je bilo čedno; popravljeno. "Samo neveste je še treba," se je šalila Meta in mežikala Janezu. Tudi Sivko je mežikal Zlatku in hlevarju. Mladi gospodar je čutil, da je nekaj okrog njega, nekaj skrbi skrivaj zanj, nekaj je uredilo odnos tlačanov do grada, nekaj, nekaj — ali kaj? Kdo? In kdaj naj odide pogledat, kako je s prelepim I-nes? Zdaj je grad popravljen, duša staršev je lahko mirna, so-sedje takisto. V grad dene do-brega čuvaja, da bo v pomoč Janezu in Meti. Hlevarja vza-me s seboj. Pogrešal bi ga konj, pogrešal Sivko — in on sam se je tako privadil njegove postrežbe. Tam pód vročim soncem bo že snel klobuk ...

Kar pridirja Jošt s svojim hlapcem, piha in renči, prekli-babjim zobom. Po kotih je ze-lenelo, po stenah in po tleh so se pojavile preproge. Odkod? "Smo prebrskali stare skrinje," je rekla Meta. Posta-

Kar pridirja Jošt s svojim hlapcem, piha in renči, prekli-babjim zobom. Po kotih je ze-lenelo, po stenah in po tleh so se pojavile preproge. Odkod? "Smo prebrskali stare skrinje," je rekla Meta. Posta-

"O, kaj Turki! ... Linharda ... Ta prevzetna punčara ... Ni prišla v Lož in vprašam te: kam je izginila?"

Bolte razkolači oči — sega za sabljo: "Turki, Martolosi?"

"Ah, kaj!" mahne z roko raz-draženi vdovec, "boji se Lin-harda Turkov in roparjev. Me-ni se je nekam skrila. Gospoda mati! pripravljaj svatbo — ne-veš pa ne bo — razumeš? Od Snežnika do Šilen- in Repen-tara se mi posmehuje vse. Kma-lu bo zapel kak tlačan o neve-sti, ki je ušla — potem se mi bo smejal ves svet. Pa stoji! Pa stoji! Kaj ni rekel tisti poni-glavi hlevar, da ga je poslala Linharda? Od kod in koga? V gradu so vsi konjarji. Ona pa je poslala pri Postojni sprem-ljajoča hlapca domov, ker da se bo pridružila trgovcem, ki gredo na Trst. A v Postojni ne ve nihče zanj."

Mladi hlevar stoji poleg Joštovega hlapca, ki otira prepo-tenega Joštovega konja. Stoji roke v žepih, v visokih štibalih, širokih hlačah, klobuk potis-njen na oči. Jošt se obregne vanj:

"Roke ven! Klobuk doli! Povej — kdo te je poslal sem?"

Z rokami v žepih, s klobu-kom na očeh odgovori hlevar:

"Nihče! Sam sem prišel."

"Ti falot! Čakaj, naučim te govoriti z gospodo!" vpije raz-dražen Jošt in sune hlevarju klobuk — roke mu upadejo, iz ust mu pride samo: "Aaaa!" Bolte pa sploh ni dal glasu: Izpod klobuka sta se odmotali dve dolgi kiti in izpod čela so se zasmejele ljubee oči ...

"Zlatek moj, konec je poti po bojiščih, za naju ne zorijo več pomaranče."

(KONEC)

Materina molitev

Zdrnila se je iz spanja in iz sanj, dvignila glavo, prisluh-nila — in ustnice so ji vzdhr-tele.

"Dan zvonijo ..."

In na licih, velih in razora-nih, ji je obvisel srečen smeh-ljaj.

Dan zvonijo, ker je nedelja. Sveta nedelja. Gospodov dan. Zunaj potrkavajo zvonovi v zgodnjem jutru — v jabol ob oknu so se zapletli brneči gla-sovi, vijejo se skoz mrak v so-bo, krožijo nad posteljo in zvon-čkljajo v srce ...

Pogledala je p ootročih, ki so še spali, Minčica in Zinka na postelji kraj nje, Fanči in Slavko na klopi ob peči, in še-pnila je glasneje:

"Otroci, dan zvonijo ..."

Dan tako lep, srebrn — sve-to nedeljo, Gospodov dan. Dan šumeč, svetel — v njem valu-joče žitno polje, med poljem steza, na stezi, proti cerkvi ona z troci, vsi praznično obloženi, Minčica in Zinka belokrilki s pentljicami v laseh, kakor dva metuljčka, Fanči in Slavko v žoltilah slamnkih, vsi veseli, čel-bljajoči ...

Zdrknila je s postelje na tla in sklenila roko na prsih, ob-jemaje s pogledom otroke, z molitvijo v sre.

"Bog, ohrani jih zdrave in daj jim srečo v življenju!"

Tako je molila mati, a z zvon-javo napojeni mrak se je u-trinjal kakor pred odbleskom mavrice, in jabol ob oknu je šumljala skrivnostno: njene veje so že prožile pozdrav mla-demu zlatozorju ...

Zinka se je zbudila.

"Mama ..."

In za njo še Minčica, Fanči in Slavko:

"Mama!"

A ona je klečala nepremično ob postelji, s smehljajočimi se očmi, v zabliskih prvih jutran-njih žarkov svetla kakor srebrn angel.

Zinka je sedla na posteljo in se zagledala proti oknu.

"Sonček!"

In za njo še Minčica, Fanči in Slavko:

"Sonček, kako si lep!"

Ko so vstali in se je kadila

POSPEŠENJE IMIGRACIJE IZGNANCEV

Ameriška vlada ima v teku priprave za pospešitev imigra-cije takozvanih "displaced per-sons" ali pregnancev, ki se izka-žejo kvalificirane za vstop v Zdr. države. To je v skladu z direktivo predsednika Truma-na, izdatno 22. dec. 1945.

Ti novi imigranti bodo pre-puščeni v to deželo v okviru kvot, ki jih je določila tozadev-na postava in katere podajamo nižje v tem članku. One kvote, ki so že izčrpane oz. skoro iz-črpane, so zaznamovane s sim-bolom (1). One zaznamovane s simbolom (2) pa so že precej obremenjene z naraščajočimi vložitvami prošenj za vstop v Ameriko potom kvote. Kot pravi tozadevno poročilo, je za te-koče fiskalno leto določeno, da se da neizčrpane kvote na raz-pologo pregnancev v ameriški okupacijski zoni v Avstriji in Nemčiji. Porazdelitev kvot sle-di:

Severnozapadna Evropa	Letna Kvota
Anglija, Škotska Wale-	
ška, Severna Irska ...	65.721
Irska ...	17.853
Norveška ...	2.377
Švedska ...	3.314
Danska ...	1.181
Islandija ...	100
Nizozemska ...	3.153
Belgija ...	1.304
Luksemburška ...	100
Švica ...	1.707
Francija ...	3.086

Centralna Evropa

Nemčija ...	25.957
Danzig ...	100
Čehoslovakija ...	2.874 (2)
Poljska ...	6.524 (2)
Avstrija ...	1.415 (2)
Madžarska ...	869 (2)
Jugoslavija ...	845 (1)
Vzhodna Evropa	Letna Kvota
Rusija ...	2.712
Latvija ...	236 (2)
Estonija ...	116 (2)
Litska ...	386 (2)
Finska ...	569
Rumunija ...	377 (1)
Bulgarija ...	100 (2)
Turčija ...	227 (1)

Centralna Evropa

Grčija ...	307 (1)
Albanija ...	100
Italija ...	5.802
Španija ...	252 (1)
Portugalska ...	440 (1)

Prednost v preostalih kvotah ali v delih kvot, ki ne bodo iz-črpane, bodo imeli predvsem najožji sorodniki ameriških dr-pi bivajoče prebivalce, ki ima-jo tam bodisi svoje žene, nedo-letne otroke ali pa starše. Mo-žeje ameriških državljanek (poro-čenih z njimi po mesecu juliju 1932) imajo tudi prednost v kvoti. Za preostali del kvote po-sameznih dežel se lahko pri-glasijo drugi, ki žele napraviti prošnjo za vstop v Ameriko.

Brez dvoma bodo v nasled-njih mesecih dobili največ viz za Ameriko posamezniki, ki so bili 22. dec. 1945 še v koncen-tracijskih taboriščih kot pre-gnanci — na ta datum je nam-reč predsednik Truman izdal direktivo tikajočo se pripusti-tve pregnancev) — "predvsem o-nih, ki so v taboriščih v ameri-ški okupacijski zoni v Avstriji in Nemčiji. Vendar je obenem pojasnjeno, "da pripustitev pregnancev iz drugih dežel oz. taborišč v drugih zonah ni do-cela izključena."

Po naredbi pripustitve so šte-ti kot pregnanci vsi oni posa-

na mizi že mlečna kaša, je od-prla mati okno na stežaj:

"Nedelja, otroci ..."

In vsa soba se je napolnila s soncem.

Stali so ob oknu, mati žare-ča od radosti, otroci vriskajoči, vsi s sončnimi žarki popisani: materina molitev jih je obje-mala ljubee — angel varuh je plaval nad njimi.

Zunaj, sredi šumečega dne, so vabili zvonovi ...

Z. V. Kosem.

mezniki, ki žive v taboriščih a-meriške okupacijske zone že od časa pred 22. decembrom, 1945. Po naredbi prepustitve so po-razdeljeni takole:

1. Oni, ki so bili prisilno pre-gnani iz njihovih domov in Nemčijo na prisilno delo.

2. Vse one žrtve nacizma in fašizma, ki so morale bežati iz svojih domov v deželah izven Nemčije ter si iskati zavetja drugod, a zdaj nimajo več svo-jih domov na katere bi se mogle povrniti.

3. Vsi oni, ki so bili pregnani radi verskih in rasnih vzrokov, ali radi delovanja proti nacij-ski stranki in nemški vladi, kot tudi vsi oni, ki so ubežali, da se ognjevo persekuciji in pregnanstvu radi takega delo-vanja in takih vzrokov.

4. Vsi oni, ki so bili izseljeni prisilno iz deželah izven Nemčije po naredbah vojaških obla-sti in radi vojaških vzrokov, iz-vzemši službovanje v armadi.

5. Oni posamezniki, ne-Nem-ci, ki niso bili pregnani radi ver-skih ali narodnostnih vzrokov, toda imajo zadostne vzroke, da se boje povrniti v svoje rodne domovine, ker so prepričani, da bi jih tam zateklo preganja-nje radi njih verskih, političnih ali sličnih prepričanj, ali pa ra-di narodnosti.

6. Starši, žene, možje, otroci, bratje in sestre posameznikov navedenih v zgorajšnjih pete-rih kategorijah, ako žive z nji-mi. (Od družinskih članov tu navedenih se ne zahteva, da po-kažejo izkazila bivanja v ame-riški zoni na 22. dec. 1945 ali prej.)

Osebe, ki niso upravičene do prednosti v kvoti za dobavo a-meriških viz, pa vseeno želijo napraviti prošnjo za vstop, bo-do upoštevane kot sledi:

1. Otroci brez staršev ali ta-ki, ki ne vedo, ali sploh še ima-jo starše žive in o katerih se ne ve kje so, če sploh žive;

2. Osebe, ki imajo sorodnike v Zdr. državah in sicer do so-rodstva prvega bratranca ali sestričice;

3. Vse druge pregnane osebe.

Zadevno poročilo pravi, da je velika večina pregnancev, katerim bo predsednikova di-rektiva od 22. dec 1945 skušala pomagati, da se preselijo v Zdr. države, doma iz dežel v Centralni in Vzhodni Evro-pi ter na Balkanu. Kot je raz-vidno iz predsednikove izjave, znašajo skupne kvote teh dežel "približno 39,000" na leto. Sma-tra se torej, da so v tem skup-nem številu vključene sledeče posamezne kvote:

Bulgarija ...	100
Avstrija ...	1.413
Čehoslovakija ...	2.874
Danzig ...	100
Nemčija ...	25.957
	30,444

Grčija ...	307
Madžarska ...	869
Neimenovane države ...	845
Poljska ...	6.524
Rumunija ...	377
	8922

Po informacijah, katere je iz-dal državni oddelek (State Dept.) 27. feb. letos, bodo od-prti ameriški konzulati v na-slednjih nemških mestih: v Ber-linu, Bremenu, Frankfurtu, Hamburgu, Monakovu in Stutt-gartu. Uradno poročilo pravi, da so ti konzulati imeli priče-ti s pošiljanjem začetkom mar-ca ter da je slednji izmed njih po-oblaščen, da izdaja potne liste ameriškim državljanom v Nem-čiji, ki se žele vrniti domov. Da-lje smejo izdajati izseljeniške vize ožjim sorodnikom ame-riških državljanov ter v Zdr. dr-žavah živečih naseljencev, kot tudi sorodnikom, kateri spada-jo pod kvoto. Ameriški konzula-ti v omenjenih mestih bodo tudi imeli pravico izdajati iz-

seljeniške vi ze pregnancem (displaced presons), večina ka-terih bo najbrž spadala pod iz-seljeniško kvoto brez prednosti, kakršno uživajo po tozadevnem zakonu ožji sorodniki ameriških državljanov ali ta živečih na-seljencev. Poročilo Državnega oddelka pravi, da je največje število pregnancev v predelju Monakova in Stuttgarta, radi česar so uradi amriških konzulatoy v teh dveh mestih prvi započeli z akcijo v tem pogle-du. Pričakovalo se je, da bodo kvalificirani prosilci takoj do-bili vize, t. j. prosilci živeči v teh predelih že na 22. decembra, 1945, ko je bila izdana pred-sednikova naredba glede pripu-stitve pregnancev v Zdr. drža-ve. Ker pa je primanjkovalo iz-kušnih uradniških moči, pro-stora za urade, itd., se je stvar za nekaj tednov zavlekla. Is-totako je bilo pričakovati za-kasnitev v izdajanju viz v osta-lih treh mestih v ameriški oku-pacijski zoni Nemčije. Ham-burg je pod britansko okupa-cijo.

Kvalificirane osebe ali pro-silci, ki žele priti v Zdr. države, morajo imeti po zakonu zahte-vane izjave vzdrževanja in te je najboljše dobiti od ožjih soro-dnikov, a tudi od prijateljev, ki lahko položijo potrebno jam-sčino. Naj bo sorodnik ali pri-jatelj, mora stopiti v stik z konzulatom v katerega področje spada prosilec ali prosilka in sicer je to storiti potom Dr-žavnega oddelka.

V poročilu Državnega oddel-ka je rečeno, da je treba posla-ti izjavo o vzdrževanju (affi-davit of support) skupno z c-stalo potrebno evidenco na A-merican Consul of Stuttgart, a-li pa na American Consul at Munich, in care of the Depart-ment of State, Washington 25, D. C. Poština je pet centov za prvo uočo, ter tri cente za vsa-ko nadaljno uočo. Na kuverti mora biti zapisana označba: "Contains immigration support documents only." Poslati pa se morejo ti dokumenti le po na-vadni pošti; pošta teh pisem tu-di ne registrira niti jih ne sprej-me za dopušljanje po zračni pošti.

Ako kateri sorodnik ali pri-jatelj, ki pošlje izjavo o vzdr-ževanju, želi tudi plačati pristo-jbino za vizo prosilca, lahko to stori. Pristojbina znaša de-set dolarjev, ali denar je treba poslati v posebni kuverti in sicer po poštni nakaznici (mon-ey order) ali pa v podpisnem čeku, ki naj bo izpolnjen na: Secretary of State. Priloži se naj pismo v katerem naj bo na-vedeno ime in naslov prosilca, ako je naslov znan pošiljatelju, ter najbližji urad ameriškega konzulata. Denar poslan v to svrhu se hrani ozi. je vložen na poseben račun in odgovoren uradnik konzulata v katerega področje spada prosilec za ka-terega se je plačalo pristojbino za vizo, je obveščen po Dr-žavnem odelku o stvari.

Informacijski biljteni in "ti-skovine za osebne podatke" so bile razdeljene med pregnan-ce v ameriški okupacijski zoni. Po-ročilo pravi, da vprašanja na radeljenih polah streme pred-vsem za naslednjimi podatki: zakaj želi prosilec iti v Ame-riko; imena in naslove sorod-nikov ali prijateljev (ne ravno samo v Ameriki živečih sorod-nikov), ki bi mogli nuditi jam-sčino za prosilčevo politično poštenost in finančno odgovor-nost; imena in naslove žjih so-rodnikov v drugih evropskih de-želah ali predelih, ki bi tudi želeli s prosilcem v Ameriko (n. pr. prosilčeva žena se mor-da nahaja v Angliji, a njegov otrok kje na Švedskem; za ta-ko raztresene družine morajo pristojni konzulati oskrbeti vi-ze, da se družina čimprej in brez predolge zamude preseli v Ameriko); v koliko, če sploh, je prosilec pomagal Nemčiji v vojni; je-li bil prosilec kdaj zaprt ali obsojen radi zločina,

itd. Prosilec mora izpolniti ti-skovino ter jo izročiti pristoj-nemu konzulatnemu uradu in sicer v duplikatu. Konzulat predložene podatke dobro pre-gleda in istotako Armadni in-teligenčni oddelek. Ako se sma-trata, da so odgovori pošteni in zadovoljivi in če zdravniška preiskava dožene, da je prosilec sposoben za vstop v Ameri-ko na podlagi zahtev naseljeni-škega zakona Zdr. držav, tedaj armadne oblasti poskrbe za nje-govo transportacijo v zbirališ-čni center blizu ameriškega kon-zulata, kjer prosilci čakajo, da pridejo na vrsto za dobavo viz za vstop v Ameriko.

Kakor hitro je večja skupina pregnancev-izseljencev in redu, da odpotuje v Ameriko—reci-mo kakih 600 oseb—tedaj je od strani armade in administraci-je za vojni pomorski promet poskrbljeno za prevoz pregnan-cev po železnici ter preko mor-ja. Predstavniki UNRRA-e ter uradniki raznih ameriških a-gencij za pomoč beguncem bo-do pomagali prosilec pri iz-polnjevanju pol ter jim tudi nudili pomoč v drugih potreb-nih prvih pripravah. Nekateri od teh dobrodelnih organizacij so tudi obljubile preskrbeti skupno izjavo jamščine o vzdr-ževanju v prilog takih pregnan-čev, ki nimajo v Ameriki sorod-nikov ali prijateljev, kateri bi jim mogli poslati take izjave posamezno.

FLIS—Common Council

ANGLIJA PRVA V GRADNJI TRGOVSKIH LADIJ

London. — Lloydove ladje-delnice izkazujejo v svojem poročilu, da Anglija gradi da-nes več trgovskih ladij, kot vse druge dežele skupaj. Skupna tonaža trgovskih ladij, ki so bile v delu 31. marca je znašala 3,257,000 ton, od katerih odpa-de na Anglijo 1,653,000 ton.

KRIŽ SPET PRIŠEL V AVSTRIJSKE ŠOLE

K NAŠI NOVI POVESTI

Po dolgem iskanju se nam je posrečilo dobiti v roke Jurčičevo povest "Jurij Kozjak." To je ena takih povesti, ki se nikoli ne postara in je vedno zanimiva. Vsi jo poznate in ste jo gotovo brali v prejšnjih letih, pa bi jo brez dvoma spet radi čitali, ko bi jo mogli dobiti. Prepričani smo, da bomo našim cenjenim čitateljem in čitateljicam z njo zdaj bolj ustregli, kakor bi jim mogli z ne vem kakšno drugo povestjo. Sloni na slovenski zgodovini, godi se v osrčju Slovenije in v nji nastopajo naši domači ljudje. Da nam jo bo mogoče tem bolj razumeti, podajamo tukaj Dr. Ivan Grafenauerjeve opomnje. Svetujemo, da si te opomnje izrežete in spravite, da jih boste lahko pogledali, ko boste brali povest, pa tudi posamezne priobčitev povesti same si izrežete in spravite, ker jo boste želeli kasneje spet brati. Zdj bi si vsega tega ne mogli kupiti za noben denar. — Urednik.

JURIJ KOZJAK
slovenski janičar.

Ta povest je izšla prvič sredi leta 1864. kot posebna knjiga družbe sv. Mohorja. Spisu je podelil družbeni odbor v seji dne 23. marca 1864 častno nagrado 100 gl. razpisano za najboljšo družbi došlo povest iz domače zgodovine.

Pobudo za to povest je dobil J. v prvi vrsti od Levstika, ki je napisal v "Popotovanju iz Litije do ateža" besede, da imamo za novele "dovolj gradiva, dovolj pravljic, zlasti iz turških bojev. Takrat so se obnašali Slovenci bolj samostojno, kakor bodi si kadar koli hoče poprej ali pozneje. Ali vsa zgodovina teh časov pri nas leži še zdaj v celini. Dela je dosti, a moža ni, da bi se ga lotil." In prav Jurčičeva ožja domovina mu je nudila dosti spominov na turške čase. Njegovo rojstvo vas samo, Muljavo, so bili Turki l. 1475. požgali in ujeli tam množino kristjanov, zbranih na sejmu. stiški samostan je s svojimi mutrenim zidovjem prav tako pričal o viharnih časih preteklosti, prav tako zgodovina bližnjih in daljnjih gradov in njihovih lastnikov. Studij Valvazorjeve knjige o slavi vojvodine Kranjske (Die Ehre des Herzogthums Crain, 1689) mu je nudil obilo gradiva. Pisateljevo domisljijo so oživljali tudi bližnji gradovi in razvaline, Kravjak in Mačerolec v bližini Muljave, kake pol ure proti severozapadu, Šumberg in Kozjak (Kozjek), kake dve uri vzhodno od Muljave proti Dobrničam, ki jih je Jurčič sam lahko večkrat ogledal. Poleg Levstika pa je bil odločilen za izbiro te snovi tudi Walter Scott, ker mu je s svojimi zgodovinskimi romani pokazal, kako je treba zgodovinske dogodke uporabiti za povest o osebnih usodah junakov, za katere naj se bravec boji, s katerimi naj se veseli. In res je znal Jurčič zgodovinske dogodke (boj za celjsko dediščino in turške napade iz leta 1475) splesti tako neprislusno z osebnimi doživljaji Kozjakovih, da se pozornost bralčevega neprenehoma stopnjuje. O mladeniški nezrelosti priča sicer še risanje glavnih značajev, vseh treh Kozjakov, viteškega Marka, mladeniško idealiziranega Jurija in črne vrage Petra, na katerem ni dobrega lasu, v stranskih osebah pa se kaže že poznejši mojster v risanju kmetijskih tipov. Radi tega in radi živahnega dejanja si je povest takoj pridobila srce slovenskega kmeta.

Grad Kozjak (danes razvaljena) se je nahajal dobro uro hoda (4,5 km zračne črte) od Dobrnič na hribu Kozjeku (457 m), 10 km zračne črte vzhodno od Muljave. — Razvalina Šumberg leži na griču,

ležečem 2,5 km zapadno od Kozjeka, 539 m nad morjem; vmes je gozdnata dolinica (gozd Osredok).

Turški napadi na slovenske dežele: Prvič so pridivljali Turki na Slovensko leta 1396. po nesrečni bitki pri Nikopolju, v kateri je sultan Bajazet uničil veliko krščansko križarsko vojsko, nato so leta 1408 in 1411 napadli Belo krajino, l. 1415 pa celo Ljubljano (Gruden, Zgodovina slovenskega naroda, 3. zv., str. 327 in 330). Nato pa so naše pokrajine imele nekaj časa mir pred Turki, ki so si začeli skoro redni pohodi, od leta 1469-1485 so pustošili Turki prav vsako leto, časih po večkrat v enem letu (Gruden, nav. delo, stran 338 sl.). Jurčičeva pripoved o deležu Marka Kozjaka pri turških bojih je na tem mestu nezgodovinska, ker v času le malo pred letom 1457, ko je Vitovec oblegal cesarja Friderika III., ni bilo turških napadov.

Cigani: Kakor je dokazal Miklošič, so cigani indoevropski narod, doma iz severozapadne Indije. Dospeli so za časa Sasanih (224-641) v Perzijo, od tod so dospeli preko Armenije, Male Azije in Balkana v 14. stoletju na Erdeljsko in na Ogrsko, od tod so se razkropili v 15. stoletju po vsej Evropi. K nam so dospeli proti koncu 14. stoletja, torej kakor pravi Jurčič "kakih petdeset let popred, preden se je pričela naša povest." Povest se pa pričena nekaj let pred letom, ko je Vitovec oblegal v Celju Friderika III. (1457); primerjaj besede: "Ni še od tačas mnogokrat skopnel sneg," ki se nanašajo na dogodek 2. poglavja in so govornice za časa Markove odsotnosti v boju proti Vitovcu. — Brnjava: beračenje.

O brnju Habsburžanov za dediščino celjskih grofov glej v Grudnovi "Zgodovini slovenskega naroda," 2. zv., str. 272-275. Tu naj omenim samo glavne letnice, ki jih Jurčič ne omenja. Poslednji celjski grof, razvratni in vladodržljivi Urh II., po smrti Janosa Hunyadya (1456) namestnik na Ogrskem za nedoletnega kralja Ladislava IV. Posmrtnika, je padel še isto leto pod meči svojih političnih in csebnih sovražnikov v Beogradu (1456). V sporu za dediščino, za katero se ni oglašilo nič manj kot štiri in dvajset dozdnevni upravičencev, se je zgodil tu orisani napad Vitovčev na cesarja l. 1457. Boj se je odločil še isto leto, ker je tedaj umrl ogrski kralj Ladislav IV. (1457). Med grofico Katarino, vdovo Urhovo, hčerjo srbskega despota Jurija Brankovića, sestro Mare, žene sultana Murada, in med Friderikom je prišlo potem kmalu do poravnave, prav tako tudi z Vitovcem.

Vas pod Kozjakom: Jurčič misli pač na Selca s podružnico sv. Atona Puščavnika, spadajočo pod dobrniški zvon.

Ravnina med Šumbergom in Kozjakom (z gozdom Osredkom) je široka kake pol ure, dolga pa "kako uro."

Turški napad l. 1475. V naslednjem je Jurčič strnil dva zgodovinska dogodka nekoliko preblizu drugega k drugemu. Poraz kranjskih, štajerskih in koroških vitezov, o katerem je bil res med drugimi ujet tudi ob Sotli na Štajerskem, in sicer proti koncu avgusta ali v začetku septembra 1475 (Gruden, str. 344). Temu prvemu navalu na Štajersko je sledil kmalu po sv. Mihaelu drugi na Kranjsko, ki je privedel Turke mimo Kranja in Radovljice, ko so hoteli brezuspešno prgdniti na Koroško, in še tretji napad na Muljavo o Miklavževem sem-

nju istega leta; bosanski paša Ahmet je izvedel, da se tedaj zbere v Muljavi izredno mnogo ljudi, zlasti ker so bili Turki iz dežele, in je iznenadil sejmarije z močno četo ter odpehjal v sužnost okoli 4200 ljudi obojega spola. Jurčič je prvi in tretji napad strnil v enega, iz sejma pa je naredil zahvalni cerkveni shod, oboje pač radi večjega učinka.

Mačerolec in Kravjak, razvaljena gradova, pol ure severozapadno od Muljave. Podruž-

nica (stiška) Matere božje (zdaj pod krškim zvonom) stoji na vzhodnem koncu Muljave ob robu razsežne planote ob višnjanskem potoku.

Bojanski vrh: vasica na griču dobre četrt ure od Muljave proti vzhodu.

Mlinar Breznik še danes južno od Muljave ob Višnjici. Tudi Trlep je resnično hišno ime gostilničarja pod Ivančjo goro za Jurčičevega časa (Priatelj, Jurčičevi zbrani spisi, I., XIX.).

JOSIP JURČIČ:

JURIJ KOZJAK, SLOVENSKI JANIČAR

Povest iz petnajstega stoletja domače zgodovine

Prvo poglavje

Gorje, kdor nima doma, Kdor ni nikjer sam svoj gospod. — S. Jenko.

Bili so pri nas na Slovenskem nekaj drugi in drugačni časi. Ko bi bilo mogoče, da pride kdo naših pradedov iz onega sveta, težko bi spoznal spremenjenih vnukov in lastne svoje domovine. Ne mislimo, pa samo tiste premembe, ki je še dandanašnji stari očetje z zapečka pripovedujejo in tožijo, da se je nas napuh poprijel, da se mi oblačimo v tanka, mehka oblačila, naši očetje pak in naše matere so nosili in nosili sirovo prtenino domače preje in domačega kroja: — temveč menimo le spremembo splošnega življenja vsega ljudstva.

Gospoda po gradovih, zidanih visoko po gorah in gričih in trdno na skalo postavljenih, imela je največjo oblast. Kmet ji je bil bolj hlapec ko prost človek. Nevednost je bila doma pri gospodu in tlačanu, pri bogatini in beraču. Kjer je pa nevednost, tam je mnogo neumnosti, prazne vere in vraž. Zato se bere v starih listinah, da so v prejšnjih časih marsikatero grše babše, ker so menili, da je čarovnica, posadili na gorečo grmado in jo živo sežgali.

In koliko so zlasti naše slovenske dežele prebile po Turkih! Skoraj čuditi se moramo, da so še take ostale. Svoje pradede pa moramo spoštovati, da so nam ohranili deželo in rod.

In kje so današnji dan gradovi, nekaj sovražnikom tpet in strah? Le razvaline še vidimo na gorah, le mali ostanki nam pričajo, da so nekaj bili, in živo pripovedujejo, da človek malo malo časa potuje tod; posamezni človek mine, rod ostane. Le še v pravljicah in pripovedkah žive med nami vitezi, ki so delali nekaj za dom s krepko desnico.

Izmed mnogih razvalin po doljenjem Kranjskem je znamenit grad Kozjak, kolikor se ga še ni sesulo. V petnajstem stoletju je stal grad še trden, kakor bi bil zidan za večnost. Ponosno so moleli okrogli stolpi na hribu proti nebu, naznajevali od daleč vsakemu, da tu noter ne pride nihče, kogar gospodar noče sam rad sprejeti. Obzidje, zidano po umetni roki, stalo je nepredrtno kakor stara skala.

Kakor grad bili so tudi njegovi stanovavci silni, mogočni gospode. Ohranili so bili svoje prosto slovensko ime — Kozjak, ki je v rodovini segalo daleč nazaj v nepojmljive čase slovenske zgodovine, tudi potem, ko so večidel vsi prosti domačini morali umekniti se tujim plemenitašem iz Nemške in Laške. Kozjaki so bili tedaj plemeniti rodovina slovenska, kakršnih je zdaj, žalibog, čisto malo pri nas, ker so še tiste pomrle, kar smo jih imeli nekaj, kakor postavim ravno le-ta.

Na drugem hribu, nedaleč

od Kozjaka, je stal drugi grad — Šumberg. Neka pravljica pripoveduje, da sta bila zidarja, ki sta zidala ta dva gradova, brata in da sta zidala ob enem. Ker pa sta imela oba samo eno kladivo, moral je tedaj prvi kamenje vtikati, kadar ga je drugi tolkel.

Pred kakimi štiri sto leti sta živela dva brata Kozjaka, Marko in Peter.

Marko, starejši brat, mož blizu štiridesetih let, bil je gospodar rodovinskega gradu in nekaj drugih lastnj, ki so bile Kozjaškega imena in lasti. Bil je mož, zastaven na telesu, krepke roke, pa tudi blagega srca, — dobra duša. Ubogim kmetom ni bil noben graščak boljši oče ko Marko Kozjak.

Ko je bil komaj otročja leta prerastel, poslal ga je oče na Nemško, da bi se izuril v tedanji vedi, edino imenitni in veljavni, — v orožju. Mladenec se je bil večkrat izkazal hrabrega junaka; v marsikaterem boju na tujem se je razvila gibčnost njegovega duha in teleasa. In ko mu doma oče umrje nanagloma in ga pokličejo na dom, da bi prevzel lastnijo po očetu, odpustili so ga s pohvalo iz cesarske vojske.

Doma so mladega viteza častili in ljubili vsi pošteti sosed-

V LOGE
v tej posejilnici
VARNOSTNO DO \$5,000.00 po Federal
Savings & Loan Insurance
Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in družinske
vloge.
LIBERALNO OBRESTI
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue - H. 804, 8070
CLEVELAND 1, OHIO

POŠILJANJE DENARJA V STARI

KRAJ

Sedaj je odprta denarna pošiljatev v staro domovino. Denarne pošiljateve se nakazujejo v dolarjih, v Jugoslaviji pa so izplačane v dinarjih po kurzu dneva izplačila.

DENAR S STROŠKI IN PRISTOJBNINAMI POŠILJAMO SEDAJ PO NASLEDNJI CENI

Do \$50 za stroške \$1.25
Od \$50 do \$100 \$1.50

KDOR HOČE POSLATI PO KABLU, NAJ DODA ŠE \$2.25 za kabel; po zračni pošti pa 30c.

Denarne pošiljateve so podvržene pogojno sedanjim razmeram.

• Zaradi sedanjih razmer je priporočljivo za denarna • nakazila poslužiti se kabelske službe.

Ne pošljite denarja, ako niste uverjeni, da se prejemnik nahaja na dotičnem naslovu.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

... POTNIŠKI ODDELEK ...
216 WEST 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

Telefon CHelsea 3-1242

ZASTOPSTVO AMERICAN EXPRESS CO.

Seznanil se je bil kmalu potem, ko je prišel na dom, s sosedovo devico. hčerjo Šumbergov, in jo je tudi v zakon vzel. Toda Bog mu ni dal dolge zakonske sreče: žena mu umrje že pri prvem porodu, zapustivša mu edinega sina — Jurija. Da bi se bil Marko Kozjak v drugič ženil, tega ni bilo misliti; ljubil je ranjko svojo ženo preveč, morda toliko bolj, ker jo je imel le malo časa. Torej si nameni vsa skrb in ljubezen le temu posvetiti, da bi svojega sinčka Jurija, kateri ga je živo spominjal na ranjko ženo, zredil za dobrega kristjana in dobrega državljana.

Za meč ni prijel druge krat, samo kadar so Turki prestopili v razbojnih četah meje slovenske dežele, kar se je tačas skoro leto za letom zgodilo. Kadar pa je pritiskal Turke, tačas je Marko Kozjak radevoljno zbral in orožil svoje hlapce in kmete in pomogel deželi, kar je bilo njemu moči. Ko so pa Turki ali s pobitimi črepinjami ali pa siti ropanja, požiganja in krvi, vrnili se spet na Turško, umaknil se je tudi on v svoje ozidje nazaj; ljudstvu pa je pomagal, da je zapaljena in razdrta domovja zopet postavilo, in na vse moči

MATERIN
DAN

Ni je osebe, ki bi v našem življenju igrala večjo, važnejšo in odločilnejšo vlogo, kakor jo igrajo matere. Zato matere v polni meri zaslužijo, da se jim je posvetil en dan v letu. Letos je Materin dan 12. maja. — Naravno je, da skušamo ta dan svoji materi, svoji ženi in drugim materam izkazati svoje spoštovanje in pozornost s primernim darilom. Marsikdo bo v zadregi glede tega darila. — Težko pa boste našli primernejše darilo, zlasti za tako malo denarja, kakor je nova, lepa in velika knjiga — "Slovensko - ameriška kuharica," kajti dobra kuharska knjiga je vsakdanja svetovalka in pomočnica vsaki skrbni gospodinjici in kuharici. Nobena kuharica bi ne smela biti brez nje.

Omenjena kuharska knjiga stane \$5. — skupno s poštnino. Naročilo pošljite na: Mrs. Ivanka Zakrajšek, 302 E. 72 St., New York 21, N. Y.

celil rane, ki so jih v neprestanem boju Turki bili Kranjcem. Ves drugačen mož je bil njegov brat Peter Kozjak. — Ker je bil drugi sin, mlajši od Marka, odmenil ga je oče za duhovski stan. Bil je tudi slabe postave, za orožje tedaj čisto je bil potuhnjen, zvit in poreden; in ko mu je še mati odmrila, starejši brat pa odšel na Nemško v vojno, spridilo se je še tisto dobro na njem kar ga je imel po naravi. Ker ga je oče odstavljajl in malo pečal se zanj, odstavljajli so ga tudi drugi; celo posli so ga zameitali. Zato pa se mladi gospodič ni bližal nobenemu človeku; vsakega je sovražil, ker je menil — nekoliko res po pravici — da ga vse sovražijo. Pečal se že otrok ni z ljudmi, le gosi je preganjal po očetovem dvoru in s palico živali pobijal. Tako se je mlado, zamenmarjeno srce navzelo tudi neusmiljenosti. Kar pa se mlademu človeku vsadi, to pri starem obrodi.

Neglede na nagnjenje in poklic, ne na svetost duhovskega stanu, pošlje oče Petra v klošter v bližnjo Stično, češ, da bo le preskrbljen za lahek kruh, drugo se bo že samo naredilo, kar je menihu treba. Pa samo se le kaj slabega naredi. Mladenič je bil sicer dobre glave, bistrega razuma, pa bil je tudi v kloštru sam svoj in trmoglav; ni se hotel tega učiti, kar so mu velevali. Tudi molitev mu je bila malo povšeči, odtegoval se je menihom in vsakemu povelju. Precej so videli, da iz njega ne bo dobrega duhovnika. Pa opat je za prvega zavoljo očeta potrpel z njim, misleč, da se še popravi; ko pa je ostal zmeom tisti potuhnjeni Peter, ga pošljejo iz kloštra očetu domov.

(Dalje prihodnjič)

Zavzemimo se z vsemi močmi za mladinski naraščaj pri K. S. K. Jednoti!

ZAPOJMO!

Priljudna zbirka slovenskih narodnih pesmi. Izdala in založila Slovenska ženska zveza. Naroči se v uredništvu Zarje: 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio. V knjigi je 215 pesmi. Knjiga stane 50c, po pošti 3 cente več.

Naročite si dnevnik!

V Clevelandu izhaja že nad 40 let slovenski list s imenom

"AMERIŠKA DOMOVINA"

V teh časih, ko se vrste svetovni dogodki tako naglo nismo nas, bi moral biti v vsaki slovenski hiši vsaj en

SLOVENSKI DNEVNIK

Ako še niste naročeni na
"AMERIŠKO DOMOVINO"

nam sporočite in poslali vam jo bomo za en teden BREZPLAČNO na ogled. Izhaja vsak dan razen ob nedeljah in postavnih praznikih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

je primeroma zelo poceni. Za vse leto vas stane samo \$7.00, za pol leta \$4.00, za četrt leta \$2.50

Naročite si jo na ogled. Prepričani smo, da se vam bo list dopadel.

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

V vsako slovensko hišo

NAJ BI ZAHAJALA LISTA

"AMERIKANSKI SLOVENEK"

IN DRUŽINSKI MESEČNIK

"NOVI SVET"

OBA LISTA STA ZANIMIVA IN POUČNA

AMERIKANSKI SLOVENEK izhaja vsak torken petek in stane letno za Zdr. države \$4.00, za pol leta \$2.00. Za Chicago in Kanado \$4.50 letno, za pol leta \$2.25. Za Evropo \$5.00 letno, polletno \$2.50.

NOVI SVET stane letno za Zdr. države \$2.00, za pol leta \$1.00. Za Kanado in Evropo \$3.00 letno.

Naročnine za oba lista sprejema:

UPRAVA AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 W. Cermak Road Chicago 8, Ill.

LET US CONCENTRATE ON JUVENILE ACTIVITY CLUBS!

A LITTLE CHAT ABOUT OUR COMING CONVENTION BY THE CONVENTION HOUSING COMMITTEE

Pueblo, Colo. — Our Convention is only a few months away, and we of the Convention Housing Committee wish to express some of our thoughts and ideas on the work and the responsibilities delegated to this committee. Therefore, you prospective Delegates and Supreme Officers will be hearing more from the undersigned and the rest of the committee from now on, till we finally meet and welcome you to your new home while here with us in Pueblo, Colorado. And for that reason, this little chat: firstly, that we may know and understand each other better, and secondly, that we may know each other's problems, and last but not least, that our Housing Committee may be able to serve you and to care for you better and to make your stay in our Convention City as pleasant and comfortable as possible. Therefore, in behalf of the Convention Housing Committee, I am asking all those concerned for help and co-operation and am offering the following suggestions which your Committee deems necessary, in order that we may properly care for you and avoid disappointments:

1.—We all know and should realize the critical housing shortage all over our country, and of course, our city of Pueblo is no different than any other city of its size. We are assuring you, however, that our Convention Housing Committee is well aware of the situation, and the fact is that we have been on the job and are working and will continue to work to the end, that your housing accommodations in hotels and in private homes will be waiting for you when you apply for them.

2.—The time when the delegates are to be elected is set by the Constitution and the same has been announced officially, namely during the months of May, June and July. We of the Convention Housing Committee respectfully urge all the lodges to try and hold their elections for the convention delegates at the earliest possible dates, and to send the names of the delegates with their full address to me, the undersigned Chairman of the Housing Committee.

3.—Realizing that our Convention City of Pueblo is quite a distance from the center of the great bulk of our delegates, namely, Illinois, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, etc., and correspondence back and forth takes time and we all know that time marches on and the month of August will be here before we know it, your Committee wants to have everything ready for you in a manner that you will like it, but we must have your sincere co-operation in order to avoid last-minute rush and disappointments.

We know that you will want to come to Pueblo to attend the Convention; we also feel that you will want to bring your relatives and your friends to spend a few pleasant days in the beautiful Rocky Mountains. We also know that many interesting things are being planned for your enjoyment, Pueblo being part of the great West and the old Western spirit still predominates here. We have every reason to believe that you and yours will enjoy the good old Western hospitality that your Convention City holds in store for you. Again assuring you that the Housing Committee is at your service from now on and until our next Convention of the KSKJ becomes history and a pleasant memory,

John F. Starr,
Chairman Housing Committee,
1240 E. Evans Ave., Pueblo, Colorado.

GIRARD PATS ALL SET FOR EASTERN TOURNEY

Girard, Ohio. — Girard Pats are looking forward in attending the Bowling Tournament in Cleveland, also seeing old friends. We're unable to attend May 18th get-together party; few of our Boosters are on the payroll for that evening. But Pats Boosters are bound for Cleveland on May 19th to participate on the bowling. So come on Pats, we are on our way.

Here's what you call a true Kay Jay spirit. One of St. Pats Boosters took a train ride after working hours to attend the Booster's Meeting held in Barberton, Ohio, on April 7th. She was late for the meeting, so we met on the bowling alleys. Once again she thanks those kindly Kay Jays who gave her a lift to the alleys.

A dance on April 27th was sponsored by men and women members of the Slovenian Home Casualty Station which was operated under the Civilian Defense Program. All ex-servicemen and women were invited to attend this G. I. Homecoming which was held at the Slovenian Home.

Two of St. Pats' members

received corsages of roses. Mrs. Josephine Gorenc, a Gold Star Mother of World War II, was presented a corsage by Mayor Clyde Helman. She is also the mother of one of St. Pat's active members, who gave his life for Our Country.

A corsage was also presented to Pauline Zupec at the announcement of her engagement to Richard Juvancic. Looks like a Kay Jay romance. Ah! No date has been set for the wedding. Dick happens to be editor of the Niles Times. So don't be surprised if you should hear Girard Pats went into paper business. Will see you in Cleveland this May 19 and in Girard in 1948.

Joe Cernich.

"What's the difference between a farmer and an agriculturist?" the teacher asked a bright pupil.

"That's easy! A farmer makes money on his farm and spends it in town. An agriculturist makes money in town and spends it on a farm."

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

9th ANNUAL EASTERN K. S. K. J. BOWLING TOURNAMENT

Place:
Grdina Recreation, 6017 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Time:
Fri., May 17, Sat., May 18th & Sun., May 19.

Dance:
Victory Dance — Sun. May 19th.
Slovene Hall on E. 80th St.
in Newburgh.

OHIO KSKJ BOOSTER BOWLERS TENSE AS RECORD-BREAKING EASTERN MEET NEARS

Cleveland, O. — Now that the thunder of the tenpins has subsided up in Milwaukee and the Midwest Tourney is but a colorful memory, the KSKJ bowlers and fans are looking forward to resume action upon the maps at the EASTERN BOWLING TOURNAMENT here in Cleveland. From all indications, this 9th Annual Event will go down in the KSKJ annals as another successful and record breaking event.

Due to the large number of entries, the opening day of the tournament has been moved ahead to include Friday, May 17th as well as Saturday, May 18th and Sunday, May 19th. The place is the newly constructed Grdina Recreation at 6017 St. Clair Ave. The establishment is owned and operated by our own KSKJ members, the Grdina family.

The tournament committee

at present is hard at work making final arrangements so that your stay in our fair city will be one of everlasting enjoyment. The social affairs will commence with a Kay Jay party. Saturday, May 18th further details regarding this affair will be whispered to you at the alleys. The grand finale will be the Victory Dance, Sunday evening, May 19th, at the Slovene Hall on E. 80th St. in Newburgh.

All you Kay Jays join the KSKJ caravan which is headed for Cleveland for the Eastern Bowling Tournament on May 17, 18 and 19th and you will be assured a grand and gala time. For the bowlers it will be a good way to wind up the bowling season by participating in the tournament. Let's be present in Cleveland to see another KSKJ event make history.

GALA STRABANE 'WELCOME HOME' PARTY DRAWS ENTHUSIASTIC CROWD OF OVER 500

Strabane, Pa. — More than five hundred people witnessed the finest "WELCOME HOME" party ever held in the Canonsburg area. Words of praise are still pouring in to St. Jerome's Lodge on the splendid affair put on for the returned servicemen on Sunday, April 28th. As expressed by most of the Supreme Board Officers attending, it is doubtful if any Slovene Fraternal organization has ever accomplished such a fine program. Many highly complimentary remarks have been received at the fine reception over the air of the half hour program broadcast directly from St. Jerome's Home over station WJPA.

The banquet which started at 2 P. M. was the best ever held in this area. A spirit of joy and happiness prevailed as the Booster girls and the Queen of May women served a huge dish of half a chicken, mashed potatoes, peas and carrots, salads, deserts, and all kinds of drinks. As an appetizer, each one was served a tumbler of home made wine. The center of the banquet hall was occupied by the returned servicemen and their sweethearts, while surrounding them were the KSKJ members of St. Jerome's and Queen of May lodges. Adding to the occasion was the beautifully decorated auditorium attired in a decoration scheme of red white and blue. Adorning the tables were beautiful bouquets of flowers matching the pink carnations worn by all who attended the banquet. At the head table behind

St. Lawrence Ladies Pin Pickups

Cleveland (Newburgh), O. — With our season nearing a closing date, I am proud to report these wonderful scores. Mary Perko hit a beautiful 243 game, six strikes in a row. She wasn't nervous at all, but you should have seen the girls, nails were bitten off, hearts were skipping beats and some were afraid to look, until all the pins were down. All girls cheered for Mary when it was all over. It really was a strain on us all. We think if Mary had hit a perfect 300 game, we would have had to call a doctor. The girls were all in the groove, Stevie Miklavcic hitting 530 and taking first place for three games, Rose Urbancic hitting a nice 524 and Mary Zmarzly 501.

The Shuster team turned in another high single game of 847 and high three games of 2278; they bowled these high games with two blinds. Many difficult splits were made this week. Mary Zmarzly made the 5-6-10, Frances Globokar (Thomas) the 8-5-10, Mary Perko the 7-6-10, and Rose Urbancic the 5-9-10. Seeing there are only six more games to bowl, the girls are doing their best and are getting in their practice for our Ohio K. S. K. J. Tournament. We're back home from our wonderful trip to Milwaukee, but sorry to say, we prefer to bring home the bacon and not the butter.

Rose Globokar has been absent from bowling these last couple of weeks with an infected hand. Get that hand healed up, Rose, so you can join us soon.

Mary Zupancic (Debelak) is all excited over the telegram which she received from her husband. He is returning to the States May 5. (Hubba, Hubba, Mary!)

Rose Shuster, sec'y.

JUNIOR TAMBURITSA TO HONOR MOTHERS

New York, N. Y. — The Junior Tamburitsa Club is inviting all Slovenian Americans of Greater New York and surrounding localities to its Spring Concert and one-act Play which will be given on Mother's Day, May 12th, at the Slovenian Home, 253 Irving Ave., at 4 o'clock P. M. sharp. The program is comprehensive, interesting, diversified and carefully planned. A large attendance will prolong and intensify life and future activities of our club.

With most cordial greetings, "Mladi Tamburisi" and their director Ivan Gerjovich.

Concerned about the happiness of her maid, Mrs. Jones inquired anxiously, "Martha, do you think it wise to marry that young man on such short acquaintance? You've only known him for a few weeks."

"Well," answered Martha, after a thoughtful pause, "it isn't as if he was some new fellow. He's well recommended. A girl I know was engaged to him for quite a long time."

"Here's a doctor," said Mrs. Brown, looking up from her paper, "who claims that kissing shortens life."

"Must mean single life," replied Mr. Brown.

THE "FLY TO PUEBLO" NEW MEMBERSHIP DRIVE IS ON!

MOTHER

Mother, dear mother, 'tis sweet to know,
In stemming the current thru' life's ebb and flow,
Thou' heartless and fickle all else may be,
Thou'rt ever, ever faithful to me.
When hopes are dethroned, and pleasures depart,
When sickness or care o'er shadows my heart,
Thou' others may leave for wealth or fame,
Mother, mother, thou'rt ever the same.

Mother, dear mother, amid the strife,
Thy spirit hath borne in the battle of life,
Mid envy, ambition, deceit and pride,
Thou'rt ever fondly clung to my side.
Time's running sands have furrowed thy brow,
Care hath bedimmed thy cheek's native glow.
But, warm in affection of sacred hue,
Mother, mother thou'rt faithful and true.

Stephen C. Foster.

LODGE NOTICES

3: KNIGHTS OF ST. GEORGE

Joliet, Ill. — Our esteemed secretary for a number of years, John Musich, has resigned due to illness. At a special meeting on April 27th it was resolved that I should succeed him as secretary, or else, find another member to take this office. I was fortunate to have persuaded a fine and most capable young man, Albert M. Bayuk, 830 N. Center St., to take over. Hereafter, see him regarding all matters pertaining to our lodge. Our members are requested to co-operate with our new secretary, pay their dues promptly and do it at the the meeting.

Your presence at the next meeting, May 12th, is particularly desirable. The new secretary is to be installed officially, furthermore, the election of our delegates to the 21st KSKJ convention will take place. Other important items must be settled.

Do your share in the present new membership campaign and bring at least one new member either into the adult or into the juvenile department.

Fraternally yours,
Peter Musich, temporary sec'y.

51: MOTHER OF SEVEN SORROWS

Pittsburgh, Pa. — At the regular meeting in April the members decided that we would receive Holy Communion in a body on MOTHER'S DAY — MAY 12th — at the 8:00 A. M. Mass at St. Mary's Assumption Church, 57th and Butler Sts. This has been the practice of the lodge for quite a number of years and the Holy Mass is offered for all mothers who are living and in memory of the deceased mothers. It is a very lovely thought to receive Holy Communion for your mother, whether she be living or dead, and at the same time derive special indulgences and graces. Your mother will be very happy for this gift from you. On this same Sunday, we have been informed that the children will receive First Holy Communion at the 8:00 o'clock Mass also. Therefore, mothers, grandma's relatives and friends, we know that you will want to receive Holy Communion for their sake. These communicants will occupy the front pews in church and we will take the rear ones—but do try to come to church this particular Sunday and receive Holy Communion together with your lodge members. Our lodge has quite a large membership and if we

all make an extra effort, the attendance would be quite large.

At the April meeting it was also decided that we would have the election of delegates to the next convention at our regular meeting in May (May 19). Our lodge is entitled to send 3 delegates. You are requested to attend this meeting if at all possible. Mrs. Sida Jevnikar, who is working towards being the Honor Delegate from our lodge, asks that you try to secure at least one new member for our lodge during this campaign. It will be a great honor for our lodge to have this Honor Delegate.

On Sunday, April 28, a few of our officers attend the Banquet given in honor of the returned Veterans of St. Jerome's Lodge of Strabane, Pa. The affair was a huge success and we wish to congratulate the committee and members on their good work and wish the returned veterans much success and good luck.

On April 26, a special informal meeting was called by the Supreme Secretary and Supreme President; all the officers of the different lodges in the vicinity were requested to attend. The purpose of this meeting was to give the officers an interpretation of the need for members to change their old certificates, i.e. A and B Straight Life certificates to one of the new certificates. The members who still carry the old certificates would benefit if they would inquire of our secretary, Mrs. Rogina, regarding the change. She has all the information regarding the changes that can be made to help you have a better certificate of insurance with the KSKJ.

May 25 and 26th are the dates for the Eastern KSKJ Duckpin Bowling Tournament in Pittsburgh and we would like to have a large number of teams entered for our lodge. If you desire to bowl in the tournament, kindly get in touch with us so that we can place your name on the list of bowlers.

No matter how long we live, or how much we do, — we can never Honor our MOTHERS enough. So on MOTHER'S DAY — the day set apart especially for you — MOTHER — accept our heartiest wishes for a VERY HAPPY DAY.

Frances Lokar, pres.

93: FREDERICK BARAGA

Chisholm, Minn. — The Frederick Baraga Lodge, No. 93 of Chisholm, Minn., will at

(Continued on Page 8)

RULES GOVERNING THE OPERATIONS OF THE KSKJ ATHLETIC BOARD

ARTICLE ONE

Name

The name of this body shall be the K. S. K. J. Athletic and Recreational Board.

ARTICLE TWO

Membership

The K. S. K. J. Athletic and Recreational Board shall consist of a Director of Athletics and Recreation, elected at the regular convention of the K. S. K. J. by the general assembly of delegates to the respective convention, assisted by the various Zone Chairmen.

The zone chairmen shall be representatives of zones, each of whom shall be duly elected by the Directors of the various Booster Clubs or Lodges within their respective zones.

The Directors shall be duly elected by the members of their respective K. S. K. J. Boosters Clubs or Lodges.

ARTICLE THREE

Object

Section 1: The object is to encourage organization and promotion of K. S. K. J. Athletic, Social and Recreational Activities, wherein the members shall be given opportunity to fraternize.

ARTICLE FOUR

Duties of the K. S. K. J. Athletic Board

Section 1: To organize the above mentioned activities among the members of the K.S.K.J. and sponsor the formation of sectional athletic and recreational leagues, associations and clubs for the promotion of K. S. K. J. Youth and Recreational Activities.

Section 2: To regulate and supervise championship events and tournaments and designate the time and place of championship contests, play-offs and tournaments, among the K. S. K. J. Athletic and Recreational Organizations.

Section 3: To act as a final Tribunal in the decision of all controversies regarding rules, etc., that may arise in connection with athletic and recreational contests, said decisions to be along lines suggested by the rules and regulations of the American Amateur Athletic Association.

Section 4: To supervise and approve rules, regulations and by-laws for the various athletic and recreational groups representing the subordinate lodges of the K. S. K. J., including all sectional league tournaments and championship events.

Section 5: To restrict the use in all athletic contests, on the various teams, to members who have been in good standing in the K. S. K. J. for a period of at least six months prior to the particular contest, with the exception of Bowling.

Section 6: To allow a lodge in any locality which is unable to organize a group to promote athletics (except bowling) to accept members from another local lodge in the same community, providing that that lodge is not already sponsoring an athletic or recreational movement of a similar kind. This will be subject to the approval of the Athletic and Recreational Board.

Section 7: To insure that wherever a league exists in a certain locality, a K. S. K. J. team in that locality applying for compensation must belong to this league, if such team is of the same athletic caliber as the league.

Section 8: To sponsor all sports or recreations as best adapted to particular communities, providing that they are not of a nature that will cause a risk of health life or limb.

ARTICLE FIVE

Relation of Dependent Groups to the Athletic and Recreational Board

Section 1: Any K. S. K. J. group desiring to organize athletic or recreational events must notify the Director of Athletic and Recreation with sixty (60) days of their event, and receive the approval of said Board, in order that the event shall be recognized by the Board.

Section 2: Every group must register the roster of their various teams with the Board at the beginning of each playing season; such roster must be certified by the Secretaries of the respective lodges, with which they are affiliated, and all changes in said roster must be filed with the Athletic and Recreational Board, as they occur from time to time. All rosters must bear the correct name, the certificate number and lodge number. Without this information, rosters will be returned and considered void, until the correct information is furnished.

ARTICLE SIX

Meetings

Meetings of the K. S. K. J. Athletic and Recreational Board shall be held upon the written call of the chairman; and held at the time and place fixed by him; to avoid unnecessary expense, the Board shall conduct its business, so far as practicable, by correspondence.

ARTICLE SEVEN

Authority and Voting

A majority of votes cast by the K. S. K. J. Athletic and Recreational Board shall be final and the chairman shall have a vote, in case of a tie.

ARTICLE EIGHT

Athletic Fund

Section 1: The expenses incurred by the K. S. K. J. Athletic and Recreational Board shall be paid out of the general expense fund of the K. S. K. J.; this fund is derived by the diversion of 7½% of the Juvenile Department fund, plus an equal amount from the general expense fund.

Section 2: Both the Supreme Committee and the Athletic Board shall keep a permanent record separately of all expenditures incurred by the K. S. K. J. Athletic and Recreational Board, or which shall be authorized by said Board.

Section 3: All disbursements shall be made by the Supreme Secretary of the K. S. K. J., but only upon presentation of a voucher signed by the chairman of the K. S. K. J. Athletic and Recreational Board and approved by a majority of the members of said Board.

Section 4: Every group recognized by the K. S. K. J. by application to the said Board, but no aid in excess of one hundred dollars (\$100.00) shall be given to any group for its Athletic or Recreational program for one year.

Section 5: The K. S. K. J. Athletic and Recreational

Board may approve the expenditures of moneys needed to promote championship contests and tournaments, for expenses incurred at its meetings and for expenses incurred by members of the Athletic and Recreational Board, in performance of their duties.

Section 6: The K. S. K. J. Athletic and Recreational Board shall have the privilege of soliciting either from the Supreme Committee or the Quadrennial Convention of the Union such other financial support as it may find will be needed to carry on an appropriate Athletic and Recreational Program.

ARTICLE NINE

Distribution of Athletic Funds

Section 1: The K. S. K. J. Athletic and Recreational Board shall have full authority to designate the amounts to be awarded as prizes in championship tournaments or play-offs, in any sport that is now or may be hereafter included in the K. S. K. J. Athletic and Recreational Curriculum, and shall also have full authority to designate the amount or amounts to be paid in rendering financial assistance toward organizing or promoting teams and K. S. K. J. activities, all such activities to be confined, however, to the general objectives above outlined.

Section 2: Any group which shall be found guilty of using any appropriation illegally shall be automatically cut off from further assistance and shall be declared ineligible for competition in any K. S. K. J. athletic or recreational tournaments or play-offs; the Athletic and Recreational Board shall be the sole and only arbitrator of whether an illegal or improper act has been committed and there shall be no appeal from its action in disqualifying any group or groups; said Athletic and Recreational Board shall further have the power to reinstate any group or groups, at its discretion.

ARTICLE TEN

The Revision of By-Laws

The K. S. K. J. Athletic and Recreational Board may change, amend or appeal the foregoing by-laws and regulations at its discretion, by means of a two-thirds majority vote, subject, however, to the written approval of the Supreme Board.

"LEAN UPON MY ARM, MOTHER"

"Pray lean upon my arm, mother,
Your form is feeble now,
And silvery are the locks that shade
The furrows on your brow.

"Your step is not so strong, mother,
As in the days gone by,
But strong as ever is the love,
That beams within your eye.

"When I was a babe, mother,
With tender love inspired,
You carried me for many an hour
Until your arm was tired.

"From childhood up to manhood's years,
Through every pain and ill,
You watched me with a loving eye,
You watch my welfare still.

"And shall I fail you now, mother,
When all your strength has fled,
Neglect to guide your feeble steps
As through life's vale you tread?

"Your eyes are dim with age, mother,
Care lines are on your brow,
The little feet you guided once
Are strong to guide you now.

"Then lean upon my arm, mother,
Henceforth life's journey through;
What you did so long for him,
Your boy will do for you."

Contributed by:

Frances Lokar.

Vasco de Balboa, who discovered the Pacific Ocean, was a Catholic.

LODGE NOTICES

(Continued from page 7)

their regular meeting on May 12, 1946, at 10 o'clock in the morning, hold an election of delegates and alternates who will represent the local lodge at the next KSKJ convention which will be held in Pueblo, Colorado, in the month of August.

All members are asked to attend this important meeting and every effort should be made to be present. The meeting will take place at the Slovenian National Home.

Fraternal yours,
John Komidar, Sr., sec'y.

203: ASSUMPTION OF THE BL. VIRGIN

Ely, Minn. — Members of Lodg No. 2003, "Marije Venbovzete", KSKJ are urged to attend the meeting of May 13th, Monday at 7:00 P. M. in the cafeteria of the Community Center. Election of the delegate to the convention will take place after which kine will be played.

Please attend!
Mrs. K. Spreitzer, sec'y.

HIS GOOD DEED

The really beautiful bride had reached that point in the wedding ceremony where emotion welled up and the tears started to fall like the proverbial rain. Her handkerchief was fragile and futile, and she was trying in vain to control the downpour. Then she looked over at the altar boy. He was gazing at her with a broad grin on his freckled face. As their eyes met, he gave her a large, slow, and encouraging wink. Her tears dried, and the situation was saved.—Rev. D. A. Lord, S. J.

Working Toward Stability

ARE THESE VETERANS—Disabled veterans, mere youth, who were wounded are shown being given shop training so that they may make their own way in civilian life. Training is paid for by the Veterans' Administration through Federal funds such as Victory Loan Bond dollars. Every Victory Loan Bond helps some disabled vet! Veterans' Administration

"WELCOME HOME" PARTY

(Continued from page 7)

do gacts and the dancing acts plus the clown and juggling acts were well received.

St. Jerome's is to be congratulated for the finest affair of this nature ever put on in this area. The committee in charge did a wonderful job and many thanks to them. Also to be thanked are the women who handled the banquet, Mrs. Mary Nemanich, Mrs. Albina Yarkowsky in the kitchen and their help, and Mrs. Mary Fisher and Mrs. Frances Kauek and the girls who handled the serving end of the banquet. Not to be forgotten also are the women who baked the poticas, krofes and other pastries that were so well baked. Also a word of appreciation to Station WJPA of Washington for the granting of their time over the radio, and Stan Progar, the announcer, and Frankie Krulce, the engineer. Then also the fellows who did such a fine job of serving the fine drinks all during the affair. And to George Anderson, our local News editor, for the fine publicity. Also to the KSKJ Glasilo for its part in honoring these returned servicemen and women. Then too, we say thanks to Father Szolong for his fine words. Our deepest appreciation to John Germ and Joe Zalar who traveled so far to be with us. We must not forget the fine entertainment by Germ and his accordion and the many songs he sang so beautifully. There are many whose names we have not mentioned, so let us give thanks to them also, for all in all you have never done a finer job in your life. So once again, thanks to all who in any way helped to make this affair one that will never be forgotten.

Reporter.

POST OFFICE RULINGS FOR MAIL TO YUGOSLAVIA

Letter Mail (first class): Letters and packages up to 4 lbs., 6 oz. limit. Printed matter, commercial papers, and merchandise samples in small packets up to the limit of 1 lb. Printed matter for the blind (Braille) may weigh up to 15 lbs., 6 oz.

Airmail: Airmail may be sent up to 1 lb. limit. The rate is 30 cents for each ½ ounce. Airmail and Letter Mail may both be registered for a registry fee of 20 cents.

Parcel Post: Packages limited to 11 lbs. — One package a week to the same addressee. The size of package or parcel is limited to a total of 72 inches for length and girth combined. Contents are limited to clothing, non-perishable foodstuffs, etc. The rate is 37 cents for the first pound, 51 cents for 2 pounds, 71 cents for 3 pounds, and 14 cents for each additional pound up to 11 pounds, making the postal rate for an 11 lb. package \$1.83. Use Customs Declaration Form 2966 and International Parcel Post form.

Bessie, in town with her mother, caught sight of a baldheaded man.

"Oh, mother," she exclaimed, "just see that man! He hasn't a hair on his head. Isn't it sad?"

"Hush!" replied her mother. "He will hear you."

"Oh!" said Bessie, in subdued tones, "doesn't he know it?"

"Well," said the peace-loving husband. "It takes two to make a quarrel, so I'll shut up."

"That's just like a man," whimpered the little woman. "You'll just sit and think mean things!"

They said . . .

Pres. Truman, at the Jackson Day dinner in Washington:

"Political parties are the instruments through which democracy works. Our party system is one of the massive foundations of our liberty. Only free play of political opposition can guarantee the survival of civil liberty. Therefore upon all of us rests a solemn responsibility to preserve our party system on a sound and wholesome basis. To achieve this, the leadership of all political parties must face the urgent issues frankly, and act solely in accordance with our national welfare."

Fiorella H. La Guardia, former Mayor of New York, in his speech accepting the position of Director General of UNRRA:

"Our job is to take food where we can find it and bring it to the people who are in need, wherever they may be. That is all. . . It is food that we need. The people are crying for bread, not advice. I want plows, not typewriters. The people need relief, not sympathy. I want fast-moving ships, not slow-reading resolutions. People can't eat resolutions, and even the people in our country learned through a period of depression that ticker tape isn't spaghetti. The first thing we'd like to do is to streamline this organization so that it can function better, more rapidly, and the second — I'll be very frank with you — additional powers as I may require to make this thing click."

Mrs. Franklin D. Roosevelt, at the annual public forum of the New York Newspaper Women's Club in New York:

"In international affairs I think the press has the responsibility of developing good feeling, very often, by the way it tells the story. Even if it does not change the facts, it can tell a story in such a way that people can feel uncertainty or suspicion. Today if we are going to have a successful United Nations, the very first thing we must do is to develop confidence among the great powers of the world."

President Truman in his Army Day address:

"Peace is not a reward that comes automatically to those who cherish it. It must be pursued unceasingly and unwaveringly by every means in our command. In the pursuit of peace there is no single path. We must have a policy to guide our relations with every country in every part of the world. No country is so remote from us that it may not some day be involved in a matter which threatens the peace. Remember that the first World War began in Serbia; that the peace of Versailles was first broken in Manchuria; and that the Second World War began in Poland. Who knows what may happen in the future? Our foreign policy must be universal."

Mrs. Franklin Delano Roosevelt:

"It is essential that we know, in dealing with the Russians, what we mean by democracy, and we must stand up for our meaning. We must show the Russians that we cannot be worn down or tired out. When we have shown this, and learned to know them, in the light of our own background, we will get on better with our Russian friends."

Brigadier General David Sarnoff, president of the Radio

Corporation of America:

"I do not believe there is a technical defense against (the atomic bomb). The solution must be found in the political and social fields of life, and that itself is a very healthy thing. It will bring about more awareness among the people of the need for finding political and social means to prevent war, and to eliminate all war as a settlement of disputes."

President Truman in his Pan-American Day address:

"The danger of war will never be completely wiped out until the economic ills which constitute the roots of war are themselves eliminated. To do that we must achieve the kind of life—material, cultural and spiritual — to which the peoples of the world are entitled. . . I know of no one word which more fully embodies the objective than the word 'democracy'. . . We all appreciate that this word 'democracy' carries different meanings in different languages. In different parts of the world it will have different connotations. It is fortunate that we of the Pan-American nations do have certain common, fundamental understandings of what the word 'democracy' means. Despite our differences in languages and cultures, we do have in common a love of liberty, recognition of the dignity of man and a desire to improve the material and spiritual well-being of our citizens. Time and again the American republic have met to reaffirm their devotion to these ideals of democracy."

Secretary of the Interior Krug in accepting Franklin D. Roosevelt's home at Hyde Park on behalf of the people and the government:

"It is good for men to have such shrines as this—places where they pause to honor and remember. It is good for us who are gathered here to remember Franklin D. Roosevelt. He brought hope to those without hope because all he had here, all he learned here, he shared with other men. . . His love of nature did not stop with his delighted contemplation of this scene. . . Because he loved these trees, forests are growing today from hundreds of millions of seedlings planted by the peacetime army of boys his leadership recruited for a gigantic program of restoration. . . Because he cherished these acres, millions of acres he never saw are fertile again, green and productive where once they were brown and eroded. . . He had security here. So he wanted security for others. And he fought for freedom from want, a decent home for every family, an education for every child, a good job for every man and woman. . . He never stopped growing and he never stopped sharing. . . With all his fellow citizens he shared his expanding knowledge of world affairs. . . When he died he was in the midst of plans for a world in which all men would be free. . ."

U. S. Supreme Court Justice Frank Murphy, in support of a recent decision of the Court:

"The supremacy of the civil over the military is one of our great heritages. It has made possible the attainment of a high degree of liberty regulated by law rather than by caprice. Our duty is to give effect to that heritage at all times, that it may be handed down to future generations."